Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia, lat

Menardus <Eisnacensis>

[Basel], 1475

Incipit evangelium secundum lucam

urn:nbn:de:bsz:31-313543

Visual Library

ſtola cādida: et obſtupuerūt/ Qui dicit il-
lis. Nolite expaueſcere Ihm q̄ritꝭ nazare
nū crucifixū: ſurrexit nō eſt hic. ecce locꝰ
vbi poſuerūt eū. Sed ite dicite diſcipulis
eiꝰ et petro: quia p̄cedet vos in galileam.
Ibi eū videbitis: ſic dixit vob/ At ille exe
ūtes fugerūt d̄ monumēto Inuaſerat eni
eas tremor et pauor: et nemi q̄cq̄ dixerūt
Timebāt eni. Surgēs aūt ihūs mane p̄
ma ſabbati apparuit p̄mo marie magdale
ne: de qua eiecerat ſeptē demonia Illa va
dēs nūciauit hijs. q̄ cū eo fuerāt lugentibꝫ
et flentibꝫ: et illi audiētes q2 viueret et vi/
ſus eſſet ab ea: nō crediderūt/ Poꝰ h̄ autē
duobꝫ ex hiſ ābulātibꝫ oſtēſꝰē i alia effi
gie eūtibꝫ i villā: ⁊ illi eūtes nūciauerūt ce-
teiſ nec illiſ crediderūt/ Nouiſſime aūt r̄cūbē
tibꝫ illis vndeci apparuit: ⁊ exprobrauit in
credulitatē eorū ⁊ duriciā cordis: q2 hijs q̄
viderāt eū r̄ſurrexiſſe nō crediderūt Et dix
it eis. eūtes i mūdū vniūſū: p̄dicate euāge
liū omi creature. Qui crediderit et baptiza
tus fuerit. ſaluꝰ erit: q̄ vero nō crediderit. c̄o
demnabitꝰ. Signa aūt eos q̄ crediderint h̄
ſequēt̄. In nomie meo demonia eicient:
linguis loquētur nouiſ. ſ̄pētes tollent. et
ſi mortiferū q̄d biberint: non eos nocebit.
Sup egros manꝰ imponēt: et bene habe-
būt. et dn̄s q̄dē ih̄s poſtq̄ locutus eſt eis.
aſſumptus ē in celū: et ſedet a dextris Illi
aūt p̄fecti p̄dicauerūt vbiq3: dn̄o coopan
te et ſ̄monē c̄firmāte: ſeq̄ntibꝰ ſignis

Explicit euangelium ſecundum marcum
Incipit prefacio beati iheronimi presbite
ri in euangelium ſecundum lucam.

L

ucas ſirꝰ. na
cōe anthiocē
ſis. arte medi
cus. diſcipulꝰ
aplōrum. po/
ſtea paulū ſe/
cutus uſq3 ad
c̄feſſionē eiuſ
ſuiēs dn̄o ſi-
ne crimie: naʒ
neq3 vxorē vnq̄ habuit neq3 filioſ: ſeptu
aginta ⁊ q̄tuor ānorū obijt i bithinia plenꝰ
ſpū ſācto. Qui cū iā ſc̄pta eſſēt euangelia
p̄ matheū q̄dē i iudea. p̄ marcum autem in
ytalia: ſācto inſtigāte ſpū i achaie p̄tibus
h̄ ſcripſit euāgeliū: ſignificās eciā ipe in
principio an̄ ſuū alia eſſe deſcripta. Cui ex
tra ea q̄ ordo euāgelice diſpoſicōnis expo
ſcit ea maxie neceſſitas laboris fuit: ut pri
mū grecis fidelibꝫ oī p̄phetacōe vētur̄ i car
nē di xp̄i māifeſtata h̄uanitate ne iudaicis
fabulis attēti: in ſolo legiſ d̄ſiderio tenēntᵉ
vel ne hēticis fabulis ⁊ ſtultꝭ ſolicitacōibꝰ
ſeducti excidrēt a veritate elaborarʒ: de hic
ut i principio euāgelij iohis natiuitate pre
ſūpta. cui euāgeliū ſcriberʒ ⁊ i q̄ electus
ſcriberʒ idicaret: c̄teſtās i ſe c̄pleta eſſe. q̄
eſſēt ab alijs ichoata. Cui idō pꝰ baptiſ
mū filij dei a p̄fectōe gn̄acōis i xp̄o iplete
repetēdū a p̄ncipio natiuitatꝭ h̄uane po-
teſtas p̄miſſa ē ut r̄q̄rētibꝫ d̄mōſtrarʒ i q̄
app̄hēdēs erat p̄ nathā filiū dauid introitu r̄
currētiſ i deū gn̄acōis admiſſo indiſpabilis
di p̄dicāſ i hoībꝰ xp̄ʒ ſuū p̄fecti opꝰ hoīſ r̄
diē i ſe p̄ filiū facēt q̄ p̄ dauid patrē venien
tibꝫ iť p̄bebat i xp̄o Cui luce n̄ imerito eciā
ſcribēdorū actuū aplōrū p̄tās in miſteio da/
tᵉ vt deo i deū pleno ⁊ filio p̄dicōis extīcto
oracōe ab aplis f̄ca. ſorte dn̄i electōis nu/
merꝰ c̄plēt̄: ſicq3 paulꝰ c̄ſūmacōem apli
cis actibꝫ daēt q̄3 diu c̄tra ſtimulum recalci/
trātē dn̄s elegiſſet Qd̄ ⁊ legētibꝰ ac req̄rē
tibꝰ deū ⁊ ſi p̄ ſinglā expediri a nob vtile fu/
erāt ſciēs tn̄ q̄ opātē agricolā opōteat de
ſuis fructibꝰ edē vitauimꝰ publicā curioſi
tatē ne nō tā volentibꝰ deū d̄mōſtrare vid
remur. q̄ faſtidientibꝰ prodiſſe.

Explicit p̄facō Incipit euāgeliū ſcd3 lucā
Prohemiū ipſiꝰ beati luce euāgeliū ſuū

Q

Voniam qui
dē multi conati
ſunt ordinare
narracōes q̄ i
nobiſ c̄plete
ſūt rerū. ſicut
tradiderūt no
biſ q̄ abinicio
ipi viderūt. et
miniſtri fuerūt

ſmonis viſū eſt et michi aſſecuto omnia
a principio diligenter ex ordine tibi ſcribere
optime theophile: ut cognoſcas eorū ver
borūꝫ de quibus eruditus es veritatē .

Caꝰ i

Vit in diebꝰ herodis r̄gis
iudee ſacerdos quidā nomi
ne zacharias de vice abia.
et vxor illi de filiabꝰ aaron
et nomē eiꝰ elizabeth Erat
autē iuſti ambo ante deū: incedētes in om=
nibꝰ mādatis et iuſtificacōibꝰ dñi ſine q̄re=
la. Et non erat illis filius eo ꝙ eſſet eliza
beth ſterilis: et ambo ꝓceſſiſſent in diebuſ
ſuis Factū eſt autē cū ſacerdocō fungeretur
zacharias in ordine vicis ſue ante deū: ſe=
cundū ꝯſuetudinē ſacerdocij ſorte exijt ut
incēſū poneret ingreſſus in tēplum dñi. Et
oīs multitudo populi erat orās foris ho
ra incēſi. Apparuit autē illi āgelꝰ dñi: ſtās
a dextris altaris incenſi. Et zacharias tur
batus ē videns: et timor irruit ſuper eū. Ait
autē ad illū angelus. Ne timeas zacharia:
qm̄ exaudita ē deprecacō tua. Et vxor tua
elizabeth pariet tibi filium. et vocabis no=
mē eiꝰ iohānē: et erit gaudiū tibi ⁊ exul=
tacō et multi i natiuitate eius gaudebunt.
Erit eni magnꝰ corā dño: et vinū et ſicerā
nō bibet. Et ſpū ſācto replebit᷑ adhuc ex
vtero matris ſue: et multos filiorū iſrahel
ꝯuertet ad dñm deū ipſorū. Et ipſe pcedet an
ipſū i ſpū et virtute helie: ut ꝯuertat corda
pātrū in filios. et icredulos ad prudenciam
iuſtorū: parare dño plebem pfectam. Et
dixit zacharias ad āgelū. Vnde hoc ſciam?
Ego enim ſū ſenex: et vxor mea pceſſit in
diebꝰ ſuis. Et rñdēs āgelꝰ dixit ei. Ego
ſū gabriel q̄ aſto ante deū: et miſſus ſū lo
qui ad te: et hoc tibi euāgelizare. Et ecce eris
tacēs et nō potens loq̄ uſqꝫ in diem quo hec
fiāt ꝓ eo ꝙ nō credidiſti v̄bis meis. q̄ im
plebunt᷑ in tpe ſuo. et erat plebs expectās
zachariā et mirabant᷑ ꝙ tardaret ipſe in
templo. egreſſus autē nō poterat loq̄ ad il
los. Et cognouerūt ꝙ viſionē vidiſſet i tem
plo. et ipſe erat innuens illis: et permanſit
mutus. Et factū eſt ut impleti ſūt dies of
ficij eius: abijt i domū ſuam. Poſtꝰ hos autē
dies ꝯcepit elizabeth vxor eiꝰ: et occulta
bat ſe menſibꝰ quinqꝫ dicens. Quia ſic fecit
mihi dñs i diebꝰ qbꝰ reſpexit auferre obpro
briū meū inter hoīes. In mēſe autē ſexto miſ
ſus ē āgelꝰ gabriel a deo i ciuitatē galilee
cui nomē nazareth ad virginē deſpōſatā
viro cui nomē erat ioſeph. de domo dauid
et nomē virginis maria. Et ingreſſus an=
gelꝰ ad eā dixit. Aue grā plena: dominus
tecū: benedicta tu in mulieribꝰ. Que cū au
diſſet. turbata ē i ſermone eius: et cogita=
bat q̄lis eēt iſta ſalutacō. Et ait angelus
ei Ne timeas maria: inueniſti enim grām
apd̄ deū. Ecce ꝯcipies in vtero et paries fi
lium: et vocabis nomē eius iheſū. Hic erit
magnꝰ: et filiꝰ altiſſimi vocabit᷑. et dabit
illi dñs deꝰ ſedem dauid patris eiꝰ ⁊ regna
bit in domo iacob ineternū: ⁊ regni eiꝰ non
erit finis. Dixit autē maria ad āgelū. Quo
modo fiet iſtud: qm̄ virum non cognoſco?
Et rñdēs āgelꝰ dixit ei. Spūs ſcūs ſuper
ueniet in te: et virtus altiſſimi obūbrabit ti
bi. Ideoqꝫ et qd̄ naſcet᷑ ex te ſcūm: vocabi
tur filiꝰ dei. et ecce elizabeth ꝯgnata tua:
et ipſa ꝯcepit filiū in ſenectute ſua. Et hic
mēſis ē ſextus illi q̄ vocat᷑ ſterilis. Quia nō
erit impoſſibile apd̄ deū oē verbū. Dixit
autē maria. Ecce ancilla dñi: fiat mi ſcd̄m ver
bū tuū. et diſceſſit ab illa āgelus Exurgēs
autē maria in diebꝰ illis abijt in monta=
na cū feſtinacōne in ciuitatē iuda: et intra
uit i domū zacharie: ⁊ ſalutauit elizabeth
et factū ē ut audiuit ſalutacōē marie eliza/
beth: exultauit infans in vtero eius. et
repleta eſt ſpiritu ſcō elizabeth: et excla=
mauit voce magna et dixit. Benedicta tu
inter mulieres: ⁊ benedictꝰ fructꝰ ventris tui
Et vnde hoc michi: ut veniat mr̄ dñi mei ad
me? Ecce eni ut facta ē vox ſalutacōis tue
in auribꝰ meis: exultauit i gaudio infans i
vtero meo. et beata q̄ credidit: qm̄ perficiē
tur ea que dicta ſūt ei a dño. et ait maria.
Magnificat aīa mea dñm: et exultauit ſpi
ritus meꝰ in deo ſalutari meo: q᷑ reſpexit
humilitatē ancille ſue. ecce enim ex hoc be
atam me dicent oēs generacōnes: q᷑ fe
cit mi magna q̄ potēs ē: ⁊ ſcūm nomē eiꝰ et
miſericordia eius in ꝓgenie ⁊ progenies:

timētibꝰ eū Fecit potētiam ī brachio ſuo:
diſperſit ſupbos mēte cordis ſui. Depoſu
it potentes de ſede: et exaltauit humiles
Eſurientes impleuit bonis: ⁊ diuites dimi
ſit inanes. Suſcepit iſrahel puez ſuū re
cordatꝰ miſericordie ſue: ſicut locutꝰ ē ad
patres nr̄os abraham et ſemini eiꝰ in ſclā
Manſit aūt maria cū illa quaſi mēſibꝰ trbꝰ
et reūſa ē in domū ſuaz. Elizabeth aūt im-
pletum ē tempꝰ pariendi: et peperit filiuz
Et audierūt viciní et cognati eiꝰ. q: mag
nificauit dn̄s miſericordiā ſuā cū illa: et cō
gratulabantur ei. Et factum ē in die octa/
ua venerūt circūcidere puerū: ⁊ vocabāt eū
nomīe pr̄is ſui zachariā. Et reſpōdēs ma/
ter eiꝰ dixit. Nequaq̄z: ſed vocabit̄ iohā/
nes. et dixerūt ad illam. Quia nemo eſt in
cognacōne tua. q̄ vocetur hoc noīe. Innu
ebant aūt patri eiꝰ: quē vellet vocari eum.
Et poſtulās pugillarē ſcripſit dicēs: iohā/
nes eſt nomē eiꝰ Et mirati ſūt vniūſi Ap-
tū ē aūt ilico os eiꝰ: et ligua eius: et loq̄ba
tur benedicēs deū. Et factꝰ eſt timor ſup
omnes vicinos eoz: et ſup oīa montana
iudee. diuulgabāt̄ omnia verba hec: ⁊ po
ſuerūt oīes q̄ audierant ī corde ſuo dicen
tes. Quiſputas puer iſte erit: Etenī ma/
nus dn̄i erat cū illo Et zacharias pater eiꝰ
repletus eſt ſpiritu ſancto: et prophetauit
dicēs. Benedictus dn̄s deꝰ iſrahel: quia vi
ſitauit et fecit redēpcōm plebis ſue. Et e-
rexit cornu ſalutis nob̄ in domo dauid pu
eri ſui: ſic locutꝰ eſt p̄ os ſāctoz. qui a ſe
culo ſunt pphetaz eiꝰ: ſalutē ex inimicis
noſtris. et de manu oīm qui oderūt nos: ad
faciendum miſeriām cum pr̄ibꝰ noſtris. et
memorari teſtamēti ſui ſancti: iuſiurādum
qḋ iurauit ad abrahā patrē noſtrū. datu/
rū ſe nobis: vt ſine timore de manu inimi/
corū noſtroz liberati. ſuiamꝰ illi: in ſācti
tate et iuſticia corā ipo. oībꝰ diebꝰ nr̄is.
Et tu puer ppheta altiſſimi vocaberis Pre
ibis eñi an̄ faciem dn̄i parare vias eius: ad
dandā ſciēciam ſalutis plebi eiꝰ. ī remiſſio
nem peccatorū eoz: p̄ viſcera miſeri̇e dei
noſtri. ī quibꝰ viſitauit nos oriēs ex alto: il
luminare hijs q̄ in tenebris ⁊ ī vmbra mor
tis ſedēt: ad dirigēdos pedes nr̄os in viaz
pacis Puer aūt creſcebat ⁊ cōfortabat̄ ſpi
ritu: et erat ī deſertis vſq̄z ī diē oſtēſionis
ſue ad iſrl̄

Caꝰ ij

Factum eſt autem in diebus il
lis. exiit edictum a ceſare au-
guſto: vt deſcribet̄ vniūſus
orb̄. Hec deſcripcio p̄ma fac/
ta eſt a preſide ſyrie cyrino. Et ibant om-
nes vt profiterentur: ſinguli in ſuam ciui/
tatem Aſcendit aūt et ioſeph a galilea de
ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem da-
uid que vocatur bethleem. eo q̄ eſſet d̄ do
mo et familia dauid: vt profiteretur cum
maria d̄ſpōſata ſibi vxore pregnante/ Fac Lu. 2. Mt. 3.
tū ē cū aūt eſſent ibi: impleti ſunt dies vt
pareret Et peperit filium ſuū p̄mogenitū: oı Lu. 3.
/et pānis eū inuoluit. et reclinauit eū in p̄
ſepio: quia non erat ei locus in diuerſorio
Et paſtores erāt in regione eadem vigilā
tes: ⁊ cuſtodientes vigilas noctis ſup gre
gem ſuū Et ecce angelus dn̄i ſtetit iuxta
illos: et claritas dei circūfulſit illos: ⁊ timu
erunt timore magno. Et dixit illis ange-
lus. Nolite timere. Ecce eñi euāgelizo vo
bis gaudiū magnū quod erit oīm populo:
q: natus eſt vobis hodie ſaluator: q̄ ē xp̄s
dn̄s. in ciuitate dauid. Et hoc vob̄ ſignum
Inuenietis infātem pānis inuolutū: et po
ſitū in preſepio. Et ſubito facta eſt cū an-
gelo multitudo milicie celeſtis: laudāciū
deū et dicēciū. Gloria in altiſſimis deo: et
in terra pax hoībꝰ bone volūtatis. Et fa-
ctū eſt vt diſceſſerūt ab eis āgeli in celum:
paſtores loq̄bant̄ ad inuicē. Trāſeamus
vſq̄z bethleē: et videamꝰ hoc v̄bū qḋ fac/
tū eſt qḋ fecit dn̄s et oſtēdit nobis Et ve-
nerūt feſtināt̄es. ⁊ inuenerūt mariam ⁊ io
ſeph. et infātem poſitū in p̄ſepio. Videtes
aūt cognouerūt de verbo: qḋ dictū erat il
lis de puero hoc. Et oīes qui audierant
mirati ſūt: et de hijs q̄ dicta erant a paſto-
ribꝰ ad ipos. Maria aūt cōſeruabat oīa
verba hec: cōferens in corde ſuo. Et reūſi
ſūt paſtores glorificātes et laudantes deū
in oībꝰ que audierāt et viderāt: ſic dictū
ē ad illos Et poſtq̄z cōſūmati ſūt dies oc-
to. ut circūcideret̄ puer: vocatū eſt nomen
eius ihesus. Quod vocatum eſt ab angelo

priuſq̄ȝ in vtero cōciperet᷑. Et poſtq̄ȝ im/
pleti ſunt dies purgacōnis eius ſecunduȝ
legem moyſi tulerūt illum in iħrlm. ut ſi/
ſterent eum dn̄o: ſicut ſcriptū ē in lege do
mini. Quia om̄e maſculinū adaperiens vul
uam. ſanctū dn̄o vocabitur. Et ut darent
hoſtiam ſecūdū q̄ dictū ē in lege domini:
par turturum aut duos pullos columba/
rum. Et ecce homo erat i iheruſalē cui no/
men ſymeon. Et homo iſte iuſtus ⁊ timo
ratus expectans conſolacionem iſrahel: et
ſpiritus ſanctus erat in eo. Et reſponſū ac
ceperat: a ſpiritu ſancto. non viſurum ſe mō
tem: niſi prius videret xp̄m domini. Et ve
nit in ſpiritu in templum. Et cum induce
rent puerum iheſum parentes eius. vt fa
cerent ſecundū conſuetudinē legis ꝓ eo:
et ip̄e accepit eū in vlnas ſuas: et benedix
it deum et dixit. Nunc dimittis ſeruū tuū
domine ſcd̄m verbū tuū in pace: q̄r viderūt
oculi mei ſalutare tuum: quod paraſti an/
te faciem omnium populorū: lumen ad re
uelelacionem genciū: et gloriaȝ plebis tue
iſrahel. Et erat pater eius et mater mirā/
tes ſuper his que dicebant᷑ de illo. Et be/
nedixit illis ſymeon: et dixit ad mariā ma
trem eius. Ecce poſitus eſt hic in ruinaȝ.
et in reſurrectionem multorum in iſrahel:
et in ſignum cui contradicetur. Et tuaȝ ip
ſius animam pertranſibit gladius ut reue
lentur ex multis cordibus cogitacōnes.
Et erat ān̄a ꝓphetiſſa filia fanuel ð tribu aſ
ſer: hec proceſſerat in diebꝫ multis: et vixe
rat cum viro ſuo annis ſeptem a virgini/
tate ſua. Et hec vidua vſq̄ȝ ad annos oc
togintaquatuor: que non diſcedebat de tē
plo. ieiunijs ⁊ obſecracōnibꝫ ſeruiēs noc
te ac die. Et hec ip̄a hora ſuperueniens cō
fitebat᷑ domino: et loquebat᷑ de ipſo. om
nibꝫ qui expectabant redempcōeȝ iheruſa
lem. Et ut perfecerunt omnia ſecundum
legem domini: reuerſi ſunt i galileam. i ci
uitatem ſuam nazareth. Puer aūt creſce
bat et confortabat᷑. plen⁹ ſapiēcia: et gra
cia dei erat i illo. Et ibant parentes ei⁹ per
omnes annos in iħrlm i die ſolenni paſ
che. Et cum fact⁹ eſſet annorū duodecī.
aſcendentibꝫ illis in iheroſolimā ſecunduȝ

conſuetudinē diei feſti. cōſūmatiſq̄ȝ diebꝫ
cum redirent. remanſit puer iheſus in ihe
ruſalem: et non cognouerunt parentes e/
ius. Exiſtimantes autē illum eſſe in comi/
tatu: venerunt iter diei: et requirebant eū
inter cognatos et notos. Et non inuenien
tes regreſſi ſunt in iheruſaleȝ: requirentes
eum. Et factum eſt poſt triduum. inuene
runt eum in templo ſedentē in medio doc
toꝝ: audientē illos. et interrogantē eos.
Stupebāt autē om̄es qui euȝ audiebāt. [2] Lu. 2. Mt. 12. Mr
ſuper prudencia et reſponſis eius. Et vidē/ 13.
tes ammirati ſūt. Et dixit mater eius ad 10
illum. Fili quid feciſti nobis ſic? Ecce pat Lu. 4.
tuus ⁊ ego. dolentes querebam⁹ te. Et ait
ad illos Quid eſt q̄ me querebatis? Ne/
ſciebatis quia in hijs que patris mei ſunt
oportet me eſſe? Et ip̄i non intellexerūt v̄/
bum quod locut⁹ eſt ad eos. Et deſcendit
cum eis: et venit nazareth: et erat ſbdit⁹ il
lis. Et mater eius conſeruabat omnia ver
ba hec in corde ſuo. Et iheſus proficiebat
ſapiencia et etate et gracia aput deum ⁊ ho
mines

Capitulum iii.

Anno autem quintodecimo im
perij tiberij ceſaris. procuran/ [3] Lu. 6. Mt. 4. Jo.
te pōcio pilato iudeā: tetrarch 2. et. 24
a autem galilee herode: phi/
lippo autem fratre eius tetrarcha ituree ⁊
traconitidis regionis: et liſania abilin e te/
trarcha. ſub principibus ſacerdotum an/
na et caypha: factum ē verbuȝ domini ſup
iohannem zacharie filium in deſerto. Et [1] Lu. 4. Mt. 8. Mr.
venit in omnem regionem iordanis pre/ 2. Jo. 10.
dicans baptiſmum penitencie in remiſſio/
nem peccatorum: ſicut ſcriptum eſt i libro
ſermonum yſaie prophete. Vox claman/
tis in deſerto parate viam domini rectas
facite ſemitas eius. Omnis vallis imple
bitur: et omnis mons et collis humiliabi/
tur. Et erunt praua indirecta et aſpera in
vias planas: et videbit omnis caro ſaluta
re dei. Dicebat ergo ad turbas que exie [7] Lu. 8. Mt. 10.
bant vt baptizarentur ab ipſo Genimina
viperaꝝ: quis oſtendit vobis fugere a vē
tura ira? Facite ergo fruct⁹ dignos peni/
tēcie: ⁊ ne ceperitis dicere patrē hēm⁹ abra
ham. Dico enim vobis: quia potēs eſt de⁹

de lapidib⁹ iſtis ſuſcitare filios abrahe. Iã
eniꝫ ſecuris ad radicẽ arboris poſita ẽ. Om
nis ergo arbor non faciens fructum bonuꝫ
excidetur et i ignem mittetur. / Et interro
gabant eum turbe dicentes. Quid ergo fa
ciemus? Reſpondens autem dicebat illis.
Qui habet duas tunicas det non habenti:
et qui habet eſcas ſimiliter faciat. Venerũt
autem et publicani ut baptizarentur: ⁊ dix
erunt ad illum. Magiſter quid faciemus
At ille dixit ad illos. Nichil ampli⁹ quã
qđ conſtitutum eſt vobis faciatis. Interro
gabant autem eum et milites dicentes.
Quid faciemus et nos? Et ait illis. Nemi
nẽ concutiatis neqꝫ calumniaꝫ faciatis ⁊ cõ
tenti eſtote ſtipendijs veſtris. Exiſtimante
autem populo et cogitantib⁹ omnib⁹ i cor
dib⁹ ſuis đ iohanne. ne forte ipſe eſſet cri
ſtus: reſpondit iohannes dicens omnibus
/ Ego quidem aqua baptizo vos: veniet au
tem fortior. cuius non ſum dignus ſolue
re corrigiam calciamẽtorum eius: ipſe vos
baptizabit in ſpiritu ſancto et igni. / Cui⁹
ventilabrum in manu eius: et purgabit a
ream ſuam. et congregabit triticum in hor
reum ſuum: paleas autem comburet igni
inextinguibili. Multa quidem et alia ex
hortans euangelizabat populo. / Herodes
autem tetrarcha cum corriperetur ab illo
de herodiade uxore fratris ſui et de omni
bus malis que fecit herodes: adiecit et hoc
ſuper omĩa: et incluſit iohãnem in carcerẽ
/ Factum eſt autem cum baptizaretur om
nis popul⁹. et ihesu baptizato et orante a
pertum eſt celum: et deſcendit ſpirit⁹ ſanc
t⁹ corporali ſpecie ſicut columba in ipſum
et vox de celo facta eſt. Tu es fili⁹ meus
dilect⁹: in te complacuit michi. / Et ipſe
ihesus erat incipiens quaſi annoꝝ trigin
ta ut putabat᷑ filius ioſeph qui fuit hely
qui fuit mathath. qui fuit leui. qui fuit
melchi. qui fuit iamne. qui fuit ioſeph.
qui fuit mathathie. qui fuit amos. q̃ fu
it naum. qui fuit heſli. qui fuit nagge. q̃
fuit maath. q̃ fuit mathathie. q̃ fuit ſe
mei. qui fuit ioſeph. q̃ fuit iuda. q̃ fuit io
hanna. q̃ fuit reſa. qui fuit zorobabel. qui
fuit ſalathiel. qui fuit neri. qui fuit mel
chi qui fuit addi. qui fuit thoſan. qui fu
it helmadan. qui fuit her. q̃ fuit ihesu. qui
fuit heliazer. q̃ fuit iorim q̃ fuit mathat.
q̃ fuit leui. qui fuit ſimeon. q̃ fuit iuda. q̃
fuit ioſeph. q̃ fuit iona. q̃ fuit heliachim
qui fuit melcha. q̃ fuit mẽna. qui fuit ma
thata. qui fuit nathan. q̃ fuit dauid. qui fu
it yeſſe. qui fuit obeth. qui fuit booz. qui
fuit ſalomon. qui fuit naaſon. qui fuit a
minadab. qui fuit aram. qui fuit eſron. q̃
fuit phares. qui fuit iude. qui fuit iacob. q̃
fuit yſaac. qui fuit abrahe. qui fuit thare
q̃ fuit nachor. q̃ fuit ſeruth. q̃ fuit ragã q̃
fuit phaleth. qui fuit heber. q̃ fuit ſale.
q̃ fuit chaynã. q̃ fuit ãphaxat. q̃ fuit ſeꝫ
q̃ fuit noe. q̃ fuit lameth. q̃ fuit mathuſa
le. qui fuit enoch. qui fuit iareth. qui fu
it malaleel. qui fuit chaynã. q̃ fuit enos.
qui fuit ſeth. qui fuit adam. qui fuit dei.

Capl'm iiii

Ihesus autem plenus ſpiritu Lu.14. Mt.14. Mr.6.
ſancto regreſſus ẽ a iorda
ne: et agebatur in ſpiritu in
deſerto dieb⁹ quadraginta: ⁊
temptabat᷑ a dyabolo / Et Lu.16. Mt.16.
nichil manducauit in dieb⁹ illis. ⁊ cõſũma
tis illis eſuriit. Dixit aũt illi dyabol⁹. Si
filius dei es? Dic lapidi huic ut panis fiat
Et reſpõdit ad illũ ihes⁹. Scriptũ eſt. quia
non in pane ſolo viuit homo: ſꝫ in omni v
bo dei. Et duxit illum dyabol⁹: et oñdit illi
omĩa regna orbis terre in momẽto tempo
ris: et ait illi. Tibi dabo poteſtatẽ hanc v
niuerſam. et gloriam illoꝝ: quia michi
tradita ſunt: et cui volo do illa. Tu ergo
ſi adoraueris corã me? Erũt tua oĩa
Et reſpondẽs ihesus dixit illi. Scriptum
eſt. Dominum deum tuuꝫ adorabis: et illi
ſoli ſeruies. Et duxit illum in ihr'lēꝫ et ſta
tuit eum ſuper pinnã templi: et dixit illi.
Si filius dei es? Mitte te hinc deorſum.
Scriptum eſt enim. q̃ angelis ſuis man
dauit de te. ut conſeruent te. et q̃ in mani
bus tollent te. ne forte offendas ad lapidẽ
pedem tuum. Et reſpondens ihesus ait il
li. Dictum eſt. Non temptabis dominuꝫ
deum tuum. Et conſummata omni temp
tacõe: dyabol⁹ receſſit ab illo uſqꝫ ad tẽp⁹

1 Lu.14. Mr.23. Mr.21. Jo.26. Et regreſſus eſt iheſus in virtute ſpirit⁹ in
galileam: et fama exijt per vniuerſam re-
gionem de illo. Et ipſe docebat in ſinago
10 Lu.18. gis eoꝝ: et magnificabatur ab omnibus.
/Et venit nazareth vbi erat nutrit⁹: et intra
uit ſecundum conſuetudinē ſuā die ſab
bati in ſynagogam: et ſurrexit legere. Et
traditus eſt illi liber yſaie prophete. Et vt
reuoluit librum: inuenit locū vbi ſcriptū
erat. Spiritus domini ſuper me propter qd
vnxit me euangelizare pauperib⁹ miſit me
ſanare contritos corde. predicare captiuis
remiſſionem. et cecis viſum: dimittere con
fractos in remiſſionē: pdicare annum dñi
acceptū: et diem retribucōis. Et cum plicuiſ
ſet librū: reddidit miniſtro et ſedit. Et oim
in ſinagoga oculi erant intendentes in eū
Cepit autem dicere ad eos: quia hodie im
1 Lu.19. Mr.121. Mr.70. Jo.49. pleta eſt hec ſcriptura in aurib⁹ veſtris./ Et
omnes teſtimonium illi dabāt: et mirabā
tur in verbis grācie q̄ procedebāt de ore ipſi⁹:
10 Lu.20. et dicebāt. Nonne hic eſt filius ioſeph/ Et
ait illis. Vtiqꝫ dicetis michi hanc ſimilitu
dinem. Medice cura teipſum. Quāta audi
uimus facta in capharnaū: fac et hic in pa
1 Lu.21. Mr.182. Mr.41. Jo.34. tria tua/ Ait autē Amē dico vobis quia ne
mo propheta acceptus eſt in patria ſua./ In
10 Lu.22. veritate dico vobis: multe vidue erāt in iſ/
rahel in dieb⁹ helie quādo clauſū eſt celū
annis trib⁹ et menſib⁹ ſex. cum facta eſſet
fames magna i oi terra: et ad nullam illa/
rū miſſus eſt helias. niſi in ſarepta ſydone
ad mulierē viduā. Et multi leproſi erant i
iſrahel ſub heliſeo propheta: et nemo eorū
mūdatus eſt niſi naaman ſirus. Et reple-
ti ſūt oēs in ſinagoga ira hec audiētes Et
ſurrexerūt et eiecerūt illū extra ciuitatem:
et duxerūt illum uſqꝫ ad ſupcilium mon-
tis ſup quē ciuitas illoꝝ erat edificata: ut p/
cipitarēt eum. Ipſe autē tranſiens per me/
8 Lu.23. Mr.12. dium illoꝝ ibat/ Et deſcendit in caphar
2 nau ciuitatem galilee: ibiqꝫ docebat illos
Lu.28. Mr.62. Mr.13. ſabbatis/ Et ſtupebāt i doctrina eius: qa i
8 Lu.24. Mr.18. poteſtate erat ſermo ipſius/ Et in ſynago-
ga erat homo habens demonium imūdū
et exclamauit voce magna dicens. Sine:
quid nobis et tibi iheſu nazarene? Veniſti
perdere nos. Scio te qui ſis: ſanctus dei. Et

increpauit illū iheſus dicēs. Obmuteſce: et
exi ab eo. Et cum proieciſſet illum demoni-
um i medium exijt ab illo: nichilqꝫ illum
nocuit. Et fact⁹ eſt pauor i omnibus: et col
loquebātur adinuicē dicētes. Quod eſt hoc v/
bum: quia in poteſtate et virtute imperat im
mundis ſpiritib⁹ et exeūt? Et diuulgabatur
fama de illo i omnem locum regionis/ Sur 2 Lu.26. Mr.64. Mr.14.
gens autem iheſus de ſynagoga. introiuit
in domum ſimonis. Socrus autem ſimo
nis tenebatur magnis febrib⁹: et rogauerūt
illum pro ea. Et ſtans ſuper illam impera
uit febri et dimiſit illam: et cōtinuo ſurgēſ
miniſtrauit illiſ. Cū ſol autē occidiſſet omneſ
qui habebāt infirmos varijs languorib⁹.
ducebāt illos ad eū: at ille ſinglis manus
imponēs curabat eos/ Exiebāt autē demo/ 8 Lu.24. Mr.16. et 28.
nia a multis clamātia et dicētia: quia tu es fi
lius dei. Et increpans non ſinebat ea loqui
quia ſciebant ipſum eſſe criſtum/ Facta autē 8 Lu.28. Mr.14.
die egreſſus ibat in deſertū locum: et tur/
be requirebant eū et venerūt uſqꝫ ad ipſū:
et detinebāt illum ne diſcederet ab eis Qui
bus ille ait. Quia et alijs ciuitatib⁹ oportet
me euangelizare regnum dei: quia ideo miſ/
ſus ſū Et erat pdicāſ i ſinagogiſ galilee.

Capitulum v

Factū ē autē cū turbe irrue/ 10 Lu.29.
rent in eum ut audirēt ver
bū dei: et ipſe ſtabat ſecus
ſtagnū genazareth. Et vi
dit duas naues ſtantes ſe-
cus ſtagnū: piſcatores autē deſcenderant et
lauabāt retia. Aſcendēs autē in vnam na-
uim que erat ſimonis: rogauit eum a ter/
ra reducere puſillum. Et ſedēs docebat de
nauicla turbas/ Vt ceſſauit autē loqui: dix 9 Lu.30. Jo.219. et 222.
it ad ſimonem. Duc in altum: et laxate re
tia veſtra in capturam. Et rñdēs ſimō dix
it illi. Preceptor per totā noctem laboran
tes nichil cepim⁹ in verbo autē tuo laxabo
rete Et cū hec feciſſent: cōcluſerunt piſcium
multitudinem copioſam Rūpebatur autē re
te eoꝝ. Et ānuerūt ſocijs q̄ erāt in alia na
ui: ut venirēt et adiuuarēt eoſ. Et venerūt
et impleuerūt ambas nauiclas: ita ut merge
rentur/ Quod cū videret ſimon petrus: proci/
dit ad genua iheſu dicens. Exi a me: quia 10 Lu.31.

homo peccator ſū dn̄e. Stupor enim circū
dederat eū. ⁊ oēs qui cū illo erāt: i captu
ra piſcium quā ceperāt. Similit̄ aūt iacob ū
et iohānē filios zebedei: qui erant ſocij ſi/
monis./ Et ait ad ſimonē ihēſus. Noli ti/
mere: ex hoc iam homines eris capiēs Et
ſubductis ad terram nauib9: relictis oib9
ſecuti ſunt illū/ Et factū ē cū eſſet in vna ci
uitatū: et ecce vir plen9 lepra et videns ihe
ſū et pcidēs in faciē ſuā: rogauit eū dicēs.
Dn̄e: ſi vis potes me mundare. Et exten=
dens manū: tetigit eum dicēs. Volo. Mū
dare. Et cōfeſtim lepra diſceſſit ab illo Et
ipſe pcepit illi ut nemini diceret: ſed vade
oſtende te ſacerdoti: et offer p emundacio
ne tua ſicut pcepit moyſes in teſtimōium
illis/ Perambulabat aūt magis ſmo d il
lo: et conueniebāt turbe multe ut audirent:
et curarent̄ ab īfirmitatib9 ſuis / Ipſe aūt
ſecedebat in deſertū et orabat/ Et factū ē
in vna dierū: et ipſe ſedebat docēs. Et erāt
phariſei ſedētes et legiſdoctores q̄ venerāt
ex omni caſtello galilee et iudee. et ihe=
ruſalē: et vt9 dn̄i erat ad ſanādū eos/ Et
ecce viri portātes in lecto hoiē q̄ erat pa
liticus: et q̄rebāt eū inferre et ponere ante
eū. Et nō inueniētes q̄ parte illū inferrēt
p̄ turba: aſcendrūt ſup̄ tectū. et p tegulas
ſubmiſerunt eum cū lecto in medium āte
ihēſū. Quoꝝ fidē vt vidit dixit. Homo re=
mittuntur tibi peccata tua. Et ceperunt co
gitare ſcribe et phariſei dicētes. Quis eſt
hic q̄ loq̄t̄ blaſphemias? Quis poteſt di=
mittere peccata: niſi ſol9 deus? Vt cognos
uit aūt ihēſus cogitaciones eoꝝ: reſpon=
dens dixit ad illos. Quid cogitatis in cor/
dib9 veſtris? Quid eſt facilius dicere dimit
tunt̄ tibi peccata: an dicere ſurge et ambu
la? Vt aūt ſciatis q: filius hois habet pote
ſtatē i terra dimittēdi peccata: ait paralitico.
Tibi dico ſurge: tolle lectū tuū: et vade in
domum tuā. Et cōfeſtim cōſurgens corā ill'
tulit lectum i quo iacebat: ⁊ abijt i domū
ſuam magnificās deū. Et ſtupor apprehen
dit omnes: et magnificabāt deū. Et reple
ti ſūt timore dicētes: q: vidimus mirabilia
hodie./ Et p9 hec exijt: et vidit publicanū
nomine leui ſedentem ad theloniū: ⁊ ait
illi. Seq̄re me. Et relictis oīb9: ſurgens
ſecutus eſt eum/ Et fecit ei cōuiuiū mag Lu. 39. Mt. 12. Mr. 22.
num leui in domo ſua: et erat turba multa
publicanorū. et alioꝝ. q̄ cum illis erant di
ſcūbētes. Et murmurabant phariſei ⁊ ſcri
be eoꝝ. dicentes ad diſcipulos ei9. Quare
cū publicanis et peccatorib9 manducatis et
bibitis?/ Et rn̄dēs ihēſus dixit ad illos nō Lu. 20. Mt. 13. Mr. 23.
egent q̄ ſani ſunt medico: ſ3 q̄ male habēt
Non veni vocare iuſtos: ſed peccatores ad
penitenciam At illi dixerunt ad eū. Quare
diſcipuli iohannis ieiunant frequenter et
obſecracōnes faciunt. ſimiliter et phariſeo
rum: tui autem edunt et bibunt? Quib9 ip
ſe ait. Nunquid poteſtis filios ſponſi dū
cum illis eſt ſponſus facere ieiunare? Veni
ent autem dies: et cum ablatus fuerit ab il
lis ſponſus tunc ieiunabunt in illis dieb9.
Dicebat autem et ſimilitudinem ad illos
Quia nemo cōmiſſurā a nouo veſtimēto
īmittit in veſtimentū vetus. alioquin et
nouū rumpit: et veteri non conuenit cōmiſ=
ſura a nouo. Et nemo mittit vinū nouū
in vtres veteres: alioquin rumpit vinū no
uū vtres: et vinum effundet̄ et vtres peri
bunt. Sed vinum nouum in vtres nouos
mittendum eſt: et vtraq3 cōſeruantur. Et
nemo bibens vetus ſtatim vult nouū: di=
cit enim vetus melius ē

Ca9 vi

Factū eſt aūt in ſabbato ſe Lu. 21. Mt. 12. Mr. 25.
cundo pmo. cū tranſiret per
ſata vellebant diſcipuli ei9
ſpicas: et manducabant cō/
fricantes manib9. Quidam
autē phariſeoꝝ. dicebant illis. Quid faci
tis quod nō licet i ſabbatis? Et reſpōdens
ihēſus ad eos dixit. Nec hoc legiſtis qd̄
fecit dauid cū eſuriſſet ipſe et qui cum il=
lo erant: quomodo intrauit in domū dei.
et panes propoſicōnis ſumpſit ⁊ manduca
uit. et dedit hijs q̄ cū ipſo erāt: quos non
licet mādūcare niſi tm̄ ſacerdotib9? Et dice
bat illis: q: dn̄s ē filius hois etiā ſabbati.
/ Factū eſt aūt et i alio ſabbato: ut intraret Lu. 22. Mt. 116. Mr. 24.
in ſynagogā et doceret. Et erat ibi hō: ⁊
man9 eius dextra erat arida. Obſeruabāt
aūt ſcribe et phariſei ſi i ſabbato curaret:
vt inuenirent vnde accuſarent eum. Ipſe

vero sciebat cogitacões eorꝫ: et ait homi
ni qui habebat manū aridam. Surge: et
sta in medium. Et surgens stetit. Ait au
tem ad illos ihesus. Interrogo vos si licꝫ
sabbatis benefacere an male: animam sal-
uam facere an perdere? Et circūspectis om
nibus dixit homini. Extende manum tuā
Et extendit: et restituta ē manꝰ eius. Ipsi
autem repleti sunt insipiencia: et colloque
bantur adinuicē quidnam facerent ihesu.
2 Lu·43·Mt·149· /Factum est autem in illis diebꝰ exijt in
Mr·66· montem orare: et erat pernoctans in oracõe
2 Lu·44·Mt·80· dei/ Et cum dies factus esset vocauit disci
Mr·30· pulos suos: et elegit duodecim ex ipsis quos
et apostolos nominauit: simonem quē cog
nominauit petrum et andream fratrem e-
ius: iacobū et iohannem: philippum et bar
tholomeū: mattheum et thomam iacobuꝫ
alphei et simonē qui vocatur zelotes et iu-
dā iacobi: et iudā scarioth qui fuit ꝓditor
1 Lu·45·Mt·23· /Et descendēs cū illis stetit in loco campe
Mr·27·Jo·46· stri et turba discipulorꝫ eius et multitudo
copiosa plebis ab omni iudea et ierusalē
et maritima et tyri et sidonis: qui venerant
vt audirent eum: et sanarentur a languo
ribꝰ suis. Et qui vexabantur a spiritibꝰ im
mundis curabantur. Et omnis turba quere
bat eum tangere: quia virtus de illo exie-
bat et sanabat omnes. Et ipse eleuatꝭ ocu-
5 Lu·46·Mt·25 lis in discipulos suos dicebat/ Beati pau
5 Lu·47·Mt·26· peres: quia vestrum est regnum dei/ Beati
qui nunc esuritis: quia saturabimini/ Bea-
5 Lu·48·Mt·28· ti q̄ nūc fletis: q: ridebitis/ Beati eritis cum
5 Lu·49·Mt·30· vos oderint homines et cū separauerint vos
et exprobrauerint: et eiecerint nomē vestrū
tanquam malū propter filium hominis. Gaudete i
illa die et exultate: ecce enim merces vestra
multa est in celo. Secundū hec enim faci
10 Lu·50· ebant prophetis patres eorꝫ./ Verūtamen
ve vobis diuitibꝰ: qui habetis consolacõꝫ
vestrā Ve vobis q̄ saturati estis: q: esurietis
Ve vobis qui ridetis nūc: q: lugebitis et fle
10 Lu·51· bitis/ Ve cum bene vobis dixerint omnes
homines. Secundum hec enim faciebant
5 Lu·52·Mt·40· prophetis patres eorꝫ./ Sed vobis dico q̄
auditis. Diligite inimicos vestros benefacite
hijs qui vos oderūt. Benedicite maledicē
5 Lu·53·Mt·38· tibꝰ vos: orate pro calumniantibꝰ vos/ Ei

qui te percutit in maxillam: prebe et alte-
ram: et ab eo qui aufert tibi vestimentum eci
am tunicam noli prohibere. Omni aūt pe
tenti te tribue: et qui aufert que tua sunt
ne repetas./ Et prout vultis ut faciant vo 5 Lu·54·Mt·54·
bis homines: et vos facite illis similit'/ Et
si diligitis eos q̄ vos diligunt: q̄ vobis est 5 Lu·55·Mt·41·
gracia? Nam et peccatores diligentes se di
ligunt. Et si benefeceritis his q̄ vobis bñ-
faciunt: q̄ vobis est gracia? Siquidem et pec-
catores hoc faciūt. Et si mutuum dederitis
hijs a quibꝰ speratis recipere: q̄ gr̄a est vo
bis? Nam et peccatores peccatoribꝰ fene-
rantur: ut recipiant equalia. Verumtamē dili
gite inimicos vestros: benefacite et mutuū
date: nichil inde sperantes: et erit merces
vestra multa: et eritis filij altissimi: quia ip
se benignꝰ est super ingratos et malos.
Estote ergo misericordes: sicut et pater ve
ster misericors est/ Nolite iudicare: et non 2 Lu·56·Mt·50·
iudicabimini. Nolite condemnare: et nō con Mr·41·
demnabimini. Dimittite et dimittemini.
Date et dabitur vobis. Mensuram bonaꝫ
et confertam et coagitatam et super ef-
fluentē dabūt i sinū vrm. Eadē vero mē
sura q̄ mensi fueritis: remecietur vobis/ Di 5 Lu·57·Mt·156·
cebat aūt illis et similitudineꝫ Nunquid po
test cecus cecum ducere? Nonne ambo in
foueam cadunt?/ Non ē discipulꝰ sup ma- 3 Lu·58·Mt·90·
gistrum: perfectus aūt omnis erit si sit sicut Jo·98·c·139·
magister eius/ Quid autē vides festucam 5 Lu·59·Mt·51·
in oculo fratris tui: trabē autē que in ocu
lo tuo est non consideras? Aut quomodo po
tes dicere fratri tuo. Frater: sine eiciā festu
cam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabē
non vides? Ypocrita eice primuꝫ trabem de
oculo tuo: et tunc perspicies ut educas festu
cam de oculo fratris tui/ Non est enim ar 5 Lu·60·Mt·48·
bor bona que facit fructꝰ malos: neqꝫ ar-
bor mala faciens fructū bonū. Vnaqueqꝫ
enim arbor de fructu suo cognoscitur/ Neqꝫ 5 Lu·61·Mt·57·
enim de spinis colligunt ficus: neqꝫ de ru-
bo vindemiant vuam/ Bonus homo de bo 5 Lu·62·Mt·155·
no thesauro cordis sui profert bonum: et
malꝰ homo de malo thesauro profert ma
lum. Ex abundancia enim cordis os loq- 3 Lu·63·Mt·59·
tur/ Quid aūt vocatis me dñe dñe: et nō faci Jo·116·
tis que dico?/ Omnis qui venit ad me. et 5 Lu·64·Mt·61·

audit ſermones meos. et facit eos: oſtendā
vobis cui ſimilis ſit. Similis eſt homini e
dificanti domū qui fodit in altum: et poſu/
it fundamentū ſupra petrā. Inundatione
autem facta illiſum eſt flumen domui illi:
et non potuit eam mouere. Fundata eniz
erat ſup petrā. Qui autē audit et nō facit
ſimilis eſt homini edificanti domū ſuā ſup
terrā ſine fundamento: in quam illiſus eſt
fluuius. et continuo cecidit: ⁊ facta ē ruina
domus illius magna. ¶ Ca° vij

Cum autem impleſſet omnia
verba ſua in aures plebis: in
trauit capharnaum. Centu
rionis autem cuiuſdam ſeru⁹
male habens erat moriturus: qui ille erat
precioſus. Et cum audiſſet de iheſu. miſit
ad eum ſeniores iudeoꝝ: rogans eum ut
veniret et ſaluaret ſeruum eius. At illi cū
veniſſent ad iheſum rogabant eum ſolliciˀ
te dicētes ei: qꝛ dign⁹ ē ut h illi p̄ſtes. Di
ligit enim gentem nr̄aꝫ. et ſinagogā ipſe
edificauit nobis. Ih̄s aūt ibat cū illis. Et
cum iam non longe eſſet a domo: miſit ad
eū cēturio amicos dicēs. Dn̄e: noli vexari
Nō eni ſū dign⁹ ut ſub tectū meū intres
propt̄ qd̄ ⁊ meipſū nō ſū dignū arbitrat⁹
vt venirē ad te ſʒ dic verbo et ſanabit̄ pu
er me⁹. Nā et ego hō ſuꝫ ſub poteſtate cō
ſtitutus. habēs ſub me milites: ⁊ dico hu/
ic vade et vadit. et alio veni et venit: et ſer
uo meo fac hoc et facit. Quo audito iheſ⁹
miratus eſt: et cōuerſus ſequentibꝫ ſe turb
dixit Amē dico vobis: nec in iſrahel tantā fi
dē inueni/ Et reuſi q̄ miſſi fuerāt domum
inuenerūt ſeruum q̄ languerat ſanuꝫ/ Et
factū ē deinceps ibat iheſus in ciuitatē que
vocatur naym: et ibāt cū eo diſcipuli eius
et turba copioſa. Cum aūt appropinq̄ret
porte ciuitatis: ecce defunctus efferebatur
filius vnicus matris ſue. Et hec vidua e/
rat: et turba ciuitatis multa cū illa. Quā cū
vidiſſet dn̄s: miſericordia motus ſup eam
dixit illi noli flere. Et acceſſit et tetigit lo/
culū. Hij aūt q̄ portabāt ſteterūt. Et ait.
Adoleſcens tibi dico ſurge Et reſedit qui
erat mortu⁹: et cepit loqui: et dedit illum
matri ſue Accepit autē oēs timor: ⁊ mag

nificabāt deū dicētes. Quia propheta mag
nus ſurrexit in nobis: et quia de⁹ viſitauit 10
plebē ſuā/ Et exijt hic ſermo i vniuerſā iude/ Lu·68· 7
am de eo: et omēꝫ circa regionem./ Et nūſ/ Lu·69·Mt·200·
ciauerūt iohāni diſcipuli eius de oībꝫ hijs
Et conuocauit duos de diſcipulis ſuis io/
hānes: et miſit ad iheſū dicēs. Tu es qui
venturus es. an alium expectam⁹ ? Cum
autē veniſſent ad eū viri dixerunt. Iohan
nes baptiſta miſit nos ad te dicens. Tu
es q̄ venturus es an aliū expectam⁹ ? In ip
ſa aūt hora multos curauit a languoribꝰ
ſuis et plagis. et ſpiritibꝫ mal̄ et cecis mul
tis donauit viſū. Et rn̄dēs dixit illis. Eun
tes renunciate iohāni q̄ audiſtis et vidiſtis
Quia ceci vident claudi ambulant. leproſi
mundantur. ſurdi audiunt. mortui reſur
gent. pauperes euangelizantur. et beat⁹
eſt quicunqꝫ non fuerit ſcandalizat⁹ in me
Et cum diſceſſiſſēt nuncij iohis: cepit d̄ io
hanne dicere ad turbas. Quid exiſtis in d̄
ſertū videre? Arūdinē vēto agitatā? Sed
quid exiſtis videre? Hominē mollibꝫ veſti
mentis indutum? Ecce q̄ in veſte precioſa
ſūt ⁊ delicijs. in domib⁹ regum ſūt. Sed
qd̄ exiſtis videre? Prophetaꝫ? Vtiqꝫ dico 2
vob: et pluſq̄ꝫ p̄phetaꝫ/ Hic ē de q̄ ſcriptū Lu·10·Mt·103·Mr·1·
eſt. Ecce mitto angelū meū an̄ faciē tuaꝫ: 7
qui preparabit viaꝫ tuā ante te./ Dico enim Lu·11·Mt·108·
vobis: maior inter natos mulierū p̄pheta
iohāne baptiſta nemo eſt. Qui aūt minor ē 16
in regno dei maior ē illo/ Et oīs populus Lu·12·
audiens. et publicani iuſtificauerūt deum:
baptizati baptiſmo iohānis. Pharisei aūt
et legiſperiti. cōſiliū dei ſpreuerūt in ſemet/
ipſos: nō baptizati ab eo Ait aūt domin⁹ 7
/Cui ḡ ſiles dicā hoies gn̄acōnis hui⁹: et Lu·13·Mt·11·
cui ſimiles ſūt? Siles ſūt pueris ſedētibꝫ
in foro: et loq̄ntibꝫ adiuicē et dicētibꝫ/ Cā/
tauim⁹ vob tibijs et nō ſaltaſtis: lamenta
uim⁹ et non ploraſtis. Venit aūt iohānes
baptiſta neqꝫ mādicās paneꝫ neqꝫ bibens
vinū: et dicitis. Demoniū habꝫ. Venit fili
us hoīs māducans et bibens: et dicitis Ec
ce hō deuorator: et bibēs vinum amic⁹ pub
licanoꝝ. et peccatoꝝ. Et iuſtificata eſt ſa 1
piencia ab oībꝫ filijs ſuis./ Rogabat autē Lu·18·Mt·216·
illū quidam de phariſeis ut māducaret cū Mr·148·Jo·98·

illo· Et ingreſſus domū phariſei diſcubu
it. Et ecce mulier q̄ erat ī ciuitate peccatrix
vt cognouit q͛ accubuit ī domo phariſei
attulit alabaſtruꝫ vngenti et ſtans retro
ſecus pedeſ eius lacrimiſ cepit rigare pedeſ
ei⁹. et capillis capitis ſui tergebat: et oſcu
labatur pedes ei⁹ et vngento vngebat Vi
dens autē phariſeus qui vocauerat euꝫ ait
intra ſe dicēs. Hic ſi eſſet ꝓpheta: ſciret vti/
qꝫ que et qualis ē mulier q̄ tāgit eū: quia
peccatrix ē· Et rn̄dēs ihēſus dixit ad illum
Simon: habeo tibi aliquid dicere· At ille
ait magiſter dic. Duo debitores erant cui
dam feneratori: vnus dēbebat d̄narios qn/
gentoſ: et alius quinq̄ginta· Non haben/
tib⁹ illis vnde redderent: donauit vtriſqꝫ.
Quis ergo eum pl⁹ diligit? Reſpondēſ ſi
mō dixit. Eſtimo q͛ is cui pl⁹ donauit· At
ille dixit ei recte iudicaſti· Et conuerſus ad
mulierē dixit ſimoni· Vides hanc mulierē
Intraui in domū tuā: aquam pedib⁹ meis
nō dediſti: hec aūt lacrimis rigauit pedes
meos· et capillis ſuis terſit. Oſculum mi
chi non dediſti: hec aūt ex q̄ intraui nō ceſ
ſauit oſculariꝫ pedes meos Oleo caput me
um non vnxiſti: hec autem vngento vnxit
pedes meos· Propter qđ dico tibi· Remit
tunt̄ ei peccata multa: qm̄ dilexit multum
Cui aūt min⁹ dimittit̄ min⁹ diligit. Dix
it aūt ad illaꝫ. Remittūt̄ tibi peccata· Et
ceperūt q̄ ſimul accūbebāt dicē itra ſe Quiſ
ē hic q̄ etiā pc̄ta dimittit? Dixit aūt ad mu
lierē Fides tua te ſaluaꝫ fecit· Vade ī pace

Capitulū· viij·

10 Lu·74·

ET factū eſt deinceps et ip/
ſe iter faciebat ꝑ ciuitates ꝛ
caſtella p̄dicās et euangeli
zans regnū dei: et duodecim
cū illo· ꝛ mulieres aliq̄ q̄ e=
rant curate a ſpiritib⁹ malignis et infirmi=
tatib⁹: maria q̄ vocat̄ magdalene· de qua
ſeptem demonia exierāt. et iohanna vxor
chuze ꝓcuratoris herodis et ſuſāna et alie
multe q̄ miniſtrabant ei de facultatib⁹ ſuis.

2 Lu·76·Mt·131·Mr·36·

/ Cū autē turba plurima conueniret et d̄ ciui
tatib⁹ ꝓperarēt ad eū: dixit ꝑ ſimilitudinē
Exijt q̄ ſeminat ſeminare ſemen ſuuꝫ Et
dū ſeminat aliud cecidit ſecuſ viaꝫ ꝛ concul
catū eſt: et volucres celi comedērūt illđ. Et
aliud cecidit ſup̄ petram. et natuꝫ aruit q̄a
non habebat humorē. Et aliud cecidit in
ter ſpinas: et ſimul exorte ſpine ſuffocaue
rūt illđ Et aliud cecidit ī t̄rā bonā: et ortū
fecit fructū cētuplū· Hec dicēs clamabat.
Qui habet aures audiendi audiat Interro
gabant autem eum diſcipuli ei⁹: q̄ eſſet hec
parabola. Quib⁹ ipſe dixit / Vobiſ datum Lu·77·Mt·133· Mr·37·Jo·109· [1]
eſt noſſe miſterium regni dei: ceteris aūt
ī parabolis ut videntes non videant· et au
dientes non itelligant / Eſt autem hec pa= Lu·78·Mt·134· Mr·38· [2]
bola. Semen eſt verbū dei. Qui autem ſe
cus viaꝫ. hij ſūt qui audiunt: deinde venit
dyabol⁹ et tollit verbum de corde eoꝝ. ne
credētes ſalui fiāt Nā qui ſup̄ petraꝫ q̄ cū
audierint cū gaudio ſuſcipiunt v̄bum· Et
hij radices non hn̄t: q͛ ad tempus credūt
et in t̄pe temptacōnis recedūt. Qđ aūt in
ſpinas cecidit: hij ſunt qui audierunt et a
ſollicitudinib⁹ et diuicijs et voluptatib⁹ vi
te euntes ſuffocāt̄ et nō referunt fructum
Qđ aūt in bonā terrā: hij ſūt q̄ in cord bo
no ꝛ optimo audiētes verbū retinēt: ꝛ fruc
tū afferūt in paciencia. / Nemo autem lu/ Lu·79·Mt·32· Mr·39· [2]
cernā accēdēs operit eam vaſe. aut ſubtuſ
lectum ponit ſꝫ ſupra cādelabruꝫ ponit ut
intrantes videant lumen / Non eſt eniꝫ oc Lu·80·Mt·92· Mr·40· [2]
cultum quod non manifeſtetur: nec abſcō
ditum quod non cognoſcatur· et in palaꝫ Lu·81·Mt·132· [4]
veniat / Videte ergo quid audiatis Qui e/
nim habet dabit̄ illi: et quicūqꝫ non habꝫ
etiāꝫ qđ putat ſe habere auferetur ab illo.
/ Venerūt autem ad illum mater ꝛ fratres Lu·82·Mt·130· Mr·34· [2]
eius· et non poterant adire ad eum p̄ tur=
ba Et nūciatū eſt illi. Mater tua et fratreſ
tui ſtant foris: volentes te videre. Qui re
ſpōdens dixit ad eos Mat̄ mea et fratreſ
mei hij ſunt: qui verbum dei audiūt et fa
ciunt / Factū ē aūt in vna dierū et ipſe aſcē Lu·83·Mt·69·Mr·47· [2]
dit in nauiculaꝫ et diſcipli ei⁹: et ait ad il=
los. Tranſfretem⁹ trans ſtagnum. Et a=
ſcenderunt. Et nauigātib⁹ illis obdormi=
uit: et deſcendit ꝓcella venti in ſtagnū: et
cōplebantur et periclitabantur. Acceden
tes aūt ſuſcitauerūt eū dicentes. Precep/
tor perimus. At ille ſurgens increpauit
ventuꝫ et tempeſtatem aq̄e et ceſſauit: et

facta eſt tranq̄llitas. Dixit autem illis. Ubi
eſt fides vr̄a? Qui timentes mirati ſunt ad
inuicem dicentes. Quiſputas hic ē? Quia
et ventis et mari imperat et obediūt ei. Et
nauigauerūt ad regionem geraſenorum.
que eſt contra galileam. Et cum d̄ naui e/
greſſus eſſet ad terram occurrit illi vir q̄=
dam qui habebat demonium iam tempori
bus multis: et veſtimento non induebat᷑
neq̄ȝ in domo manebat ſed in monumen=
tis. Is ut vidit iheſum p̄cidit ante illum
et exclamans voce magna dixit. Quid mi
chi et tibi eſt iheſu fili dei altiſſimi? Obſe=
cro te ne me torqueas. Precipiebat enim
ſpiritui immundo: ut exiret ab homine.
Multis enim temporibꝰ arripiebat illum
et vinciebatur cathenis et cōpedibꝰ cuſto
ditus: et ruptis vinculis agebatur a demo
nio in deſerto. Interrogauit autē illū ihe
ſus dicens. Quod tibi nomen eſt? At ille
dixit. Legio. Quia intrauerant demonia
multa in eum. Et rogauerūt illum: ne i/
peraret illis ut in abiſſum irent. Erat aūt
ibi grex porcoꝝ multoꝝ paſcencium in
monte: et rogabant euȝ ut permitteret eis
in illos ingredi. Et permiſit illis. Exierūt
ergo demonia ab homine: et intrauerunt i
porcos: et impetu abijt grex per preceps
in ſtagnū ꝛ ſuffocatus ē. Quod ut vidrūt
factum qui paſcebant fugerunt: et nūcia
uerūt in ciuitatem et in villas. Exierunt
autem videre quod factum eſt: et venerūt
ad iheſum et inuenerunt hominem ſedētē
a quo demonia exierant veſtitum ac ſana
mente ad pedes eius: et timuerunt. Nunci
auerunt autē illis q̄ et viderant quomo/
do ſanus factus eſſet a legione. Et roga/
uerūt illum omnis multitudo geraſenoꝝ
vt diſcederet ab ipſis: quia magno timore
tenebant᷑. Ipſe autē aſcendens nauim re/ M.28.
uerſus eſt. Et rogabat illum vir a quo d̄
monia exierant ut cum eo eſſet. Dimiſit
autē eum iheſus dicēs. Redi in domū tuā
et narra quanta tibi fecit deus. Et abijt per
vniuerſam ciuitatem predicans: quanta il
li feciſſet iheſus. Factum eſt autem cum M.18.
rediſſet iheſus: excepit illum turba. Erāt
autem omnes expectantes eum. Et ecce
venit vir cui nomē iairus ꝛ ipſe princeps
ſinagoge erat: et cecidit ad pedes iheſu ro
gans eum ut intraret in domum eius: q̄a
vnica filia erat ei fere annoꝝ duodecim ꝛ
hec moriebat᷑. Et contigit dum iret a tur/
bis cōprimebat᷑. Et mulier quedam erat
in fluxu ſanguinis ab annis duodecim: q̄ı
medicos erogauerat omnem ſubſtanciā
ſuam. nec ab vllo potuit curari. Acceſſit
retro et tetigit fimbriam veſtimenti eius:
et confeſtiȝ ſtetit fluxus ſanguinis eiꝰ. Et
ait iheſus. Quis eſt qui me tetigit? Negā
tibꝰ autem omnibus: dixit petrus et qui
cum illo erant. Preceptor. turbe te cōpri=
munt et affligunt: et dicis quis me tetigit.
Et dixit iheſus. Tetigit me aliquis. Naȝ
et ego noui virtutem de me exiſſe. Vidēs
autem mulier quia non latuit. tremens ve
nit et procidit ante pedes eius: et ob quā
cauſam tetigerit eum indicauit coram om/
ni populo: et quemadmodum confeſtim
ſanata ſit. At ipſe dixit ei. Filia fides tua
te ſaluam fecit. Vade in pace. Adhuc illo
loquēte. venit quidam ad principem ſina
goge dicens ei quia mortua eſt filia tua:
noli vexare illum. Iheſus autem audito
hoc verbo: reſpondit patri puelle. Noli
timere. Crede tantum: et ſalua erit. Et cuȝ
veniſſet domum. non p̄miſit intrare ſecum
quenq̄ nisi petrū et iacobū et iohannem: ꝛ
patrem et matrē puelle. Flebant aūt om/
nes: et plangebāt illam. At ille dixit. No
lite flere. Non eſt mortua puella ſed dor
mit. Et deridebant eum: ſciētes quia mor
tua eſſet. Ipſe autē tenēs manū eius cla/
mauit dicens. Puella ſurge. Et reuerſus
eſt ſpiritus eius: et ſurrexit continuo. Et iuſ
ſit illi dare mādūcare. Et ſtupuerūt parē
tes eiꝰ: quibꝰ p̄cepit ne alicui dicerent q̄d
factum erat.

Capitulum ix

Conuocatis autem iheſus duo Lu. 8 5. M. 19. M. 29.
decim apoſtolis. dedit illis vir
tutem ꝛ poteſtatem ſuper om/
nia demonia: et vt languores
curarent. Et miſit illos predicare regnum Lu. 3 1. M. 32. M. 13.
dei: et ſanare infirmos. Et ait ad illos. Ni
chil tuleritis in via neq̄ȝ virgam neq̄ȝ pe/
rā neq̄ȝ panē neq̄ȝ pecuniā neq̄ȝ duas tunicas

habeatis. Et in quācūqȝ domū intrauerit᷒
2 Lu·88·Mr·83· ibi manete: et inde ne exeatis./ Et quicūqȝ
84·Mr·47· nō receperint vos: exeuntes de ciuitate illa
etiā puluerē pedū vestrorum excutite i te
8 Lu·89·Mr·76· stimonium sup̄ illos/ Egressi aūt circuibāt
2 p castella: euāgelizantes ⁊ curantes vbiqȝ
Lu·90·Mr·123· /Audiuit autē herodes tetracha oīa que fi
Mr·77· ebāt ab eo. et hesitabat eo q̄ diceretur a q̄
busdā q: iohēs surrexit a mortuis: a quibus
dam vero q: helyas apparuit: ab alijs au
tem q: ꝓpheta vn⁹ de antiq̄s surrexit. Et
ait herodes. Iohēm ego decollaui. Quis
8 ē aūt iste de quo ego talia audio? Et q̄re
Lu·91·Mr·61· bat videre eū/ Et reuersi apli narrauerunt
3 Lu·92·Mr·126· illi q̄cūqȝ fecerūt:/ et assumptis illis secess
Io·27· sit seorsū i locū d̄sertū· q̄ ē bethsaide. Q̄d
cū cognouissent turbe secuti sūt illū: et exce
1 pit illos et loq̄bat̄ illis de regno dei: ⁊ e
Lu·93·Mr·347· os q̄ cura īdigebāt sanabat/ Dies aūt cep
Mr·64·Io·29· at d̄cliare. Et accedētes duodeciȝ dixerunt
illi. Dimitte turbas: ut euntes in castella
villasqȝ q̄ circa sunt diuertāt et ineniant e
scas: q: hī i loco deserto sum⁹ Ait aūt ad il
los Vos date illis māducare At ille dixert
Nō sūt nobis pl⁹quaȝ q̄nqȝ panes et du
o pisces: nisi forte nos eam⁹. et emamus
i oēȝ hāc turbam escas. Erāt aūt fere viri
q̄nqȝ milia. Ait aūt ad discipulos suos Fa
cite illos discūbere per cōuiuia quinquage
nos: et ita fecerūt. Et discubuerūt omnes
Acceptis autē q̄nqȝ panib⁹ et duob⁹ pisci
bus respexit in celū et benedixit illis: et fre
git et distribuit discipulis suis ut ponerēt
ante turbas Et māducauerūt omnes: ⁊ sa
turati sunt. Et sublatū est q̄d supfuit illis
1 Lu·94·Mr·166· fragmentorum cophini duodecim./ Et fac
Mr·82·Io·72· tū est cū sol⁹ esset orans· erant cū illo ⁊ di
scipuli: et interrogauit illos dicēs. Quem
me dicūt esse turbe? At illi rñderūt et dix
erūt iohēȝ baptistā: alij aūt helyaȝ: alij ve
ro q: vn⁹ ꝓpha d̄ priorib⁹ surrexit. Dixit
auteȝ illis. Vos auteȝ q̄ȝ me esse dicitis?
2 Lu·95·Mr·168· Rñdēs simō petr⁹ dixit Cristū dei./ At il
Mr·83· le icrepans illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc
dicēs. q: oporteȝ filiū hoīs multa pati ⁊ re
ꝓbari a seniorib⁹ et principib⁹ sacerdotū· ⁊
2 Lu·96·Mr·170· scrib ⁊ occidi· et tercia die resurgere/ Dice
Mr·84· bat aūt ad oēs Si quis vult p⁹ me ve
nire· abneget semetipsū: et tollat crucēȝ su
am quotidie: et sequat̄ me. Qui enim vo
luerit aiam suā saluā facere ꝑdet illā. Naȝ
q̄ ꝑdiderit aiaȝ suā ꝓpt̄ me: saluū faciet il
laȝ. Quid eni ꝓficit hō si lucretur vniuer
2 sum mundū: se aūt ipsū ꝑdat et detrimen/
tū sui faciat? / Naȝ q̄ me erubuerit ⁊ meos Lu·97·Mr·92·
sermones: hūc fili⁹ hoīs erubescet cū vene Mr·86·
rit in maiestate sua et patris sācto᷑ ⁊ an/
2 gelo᷑/ Dico autē vobis vere sūt aliq̄ hic Lu·98·Mr·142·
stātes q̄ nō gustabūt mortē donec videāt Mr·87·
regnū dei. Factū ē aūt p⁹ hē verba fere di
es octo: et assumpsit petrū et iacobū et io/
hānē: et ascēdit in mōtē ut oraret Et fac/
tū ē dū oraret: species vultus ei⁹ altera ⁊ ve
stitus ei⁹ alb⁹ et fulgens. Et ecce duo viri
loq̄bantur cū illo. Erant autem moyses et
helyas visi in maiestate: et dicebant excess/
sū eius quē completurus erat in iherusalē
Petr⁹ vero et qui cum illo grauati erant
somno. Et euigilantes viderunt maiesta
tem eius: et duos viros qui stabant cum
illo. Et factum est cum discedrent ab illo
ait petr⁹ ad ihesū. Preceptor bonum ē nos
hic esse et faciam⁹ tria tabernacula. tibi v
num· et moysi vnum· et helie vnum. Nes
sciens q̄d diceret Hec autem illo loquente
facta est nubes et obumbrauit eos: et timu
erunt intrantibus illis in nubem. Et vox
facta est de nube dicēs. Hic est filius me⁹
dilectus: ipsm audite Et dum fieret vox i/
uentus est ihesus solus et ipsi tacuerunt:
et nemini dixerunt in illis dieb⁹ quicq̄m
2 ex hijs que viderant./ Factū est autem in Lu·99·Mr·172·
sequenti die descendētib⁹ illis de monte: Mr·91·
occurrit illis turba multa Et ecce vir d̄ tur
ba exclamauit dicēs Magister obsecro te
respice in filium meū quia vnicus ē michi
Et ecce spūs apphendit eum· et subito cla/
mat: et elidit et dissipat eum cū spuma: et
vix discedit dilanians eum. Et rogaui di
scipulos tuos ut eicerent illū: et non potue
runt. Respondens aūt ihesus dixit. O ge
neracō infidelis et peruersa: usqȝ quo ero
apud vos et paciar vos? Adduc huc filiū
tuū. Et cū accederet: elisit illum d̄moniū
et dissipauit. Et increpauit ihēs spiritū im
mundū et sanauit puerū: et reddidit illuȝ

patri eius/ Stupebant aūt oēs in magni-
tudine dei:/ oibuſq3 mirantibꝰ in omnibꝰ
que faciebat· dixit ad diſcipulos ſuos Po
nite vos in cordibus veſtris ſmoēs iſtos
Filius enim hominis. Futurū ē ut tradatᵘ
in manꝰ hominum. At illi ignorabant v̄/
bum iſtud et erat velatum ante eos ut nō
ſentirent illud: et timebant eum interro-
gare de hoc verbo./ Intrauit autem cogi
tacō in eos: quis eoꝝ maior eſſet. At ihe
ſus videns cogitacōnes cordis illoꝝ ap/
prehendit puerū: et ſtatuit illum ſecus ſe:
et ait illis. Quicūq3 ſuſceperit pueꝝ iſtuz
in nomine meo me recipit Et quicūq3 me
receperit: recipit eum qui me miſit. Nam
qui minor eſt inter omnes vos: hic maiō
eſt/ Reſpondens autē iohannes dixit. Pre
ceptor vidimus quendam in nomine tuo
eicientem demonia: et prohibuimus eum.
quia non ſequitur nobiſcum. Et ait ad il
los iheſus. Nolite prohibere Qui eniz nō
eſt aduerſū vos ꝓ vobis ē./ Factum ē au
tem dum complerētur dies aſſumpcōnis
eius: et ipſe faciem ſuam firmauit ut iret
iheruſalem et miſit nūcios ante conſpectuz
ſuum: et euntes intrauerunt in ciuitatez ſa
maritanoꝝ ut pararent illi. Et non rece-
perunt eum: quia facies eius erat eūtꝭ ihe
ruſalem. Cum vidiſſent autem diſcipuli e/
ius iacobus et iohannes dixerunt. Domi/
ne vis dicimus ut ignis deſcendat de celo
et conſumat illos: Et conuerſus increpa-
uit illos dicens. Neſcitis cuius ſpiritus e-
ſtis. Filius hominis non venit animas
perdere ſed ſaluare. Et abierunt in aliud
caſtellum./ Factum eſt autem ambulanti
bꝰ illis in via: dixit quidam ad illum. Se-
quar te quocūq3 ieris. Dixit illi iheſus.
Vulpes foueas habent· et volucres celi ni
dos: filius autē hominis non habet vbi ca
put ſuum reclinet· Ait autem ad alterum
Sequere me. Ille aūt dixit Dn̄e: permit
te m̄ ꝑmū ire· et ſepeliē patrē meū. Dixit-
q3 ei iheſus. Sine ut mortui ſepeliāt mor
tuos ſuos: tu aūt vade et ānūcia regnum
dei/ Et ait alter. Sequar te domine: ſed ꝑ
mitte michi ꝑmū renunciare hijs qui domi
ſunt. Ait ad illum iheſus. Nemo mittens
manum ſuā ad aratrū & aſpiciēs rtro aptꝰ
eſt regno dei

Capl'm x

Poſt hec autem deſignauit Lu·10 A·
dominꝰ et alios ſeptuagin
taduos: et miſit illos binoſ
ante faciem ſuaz i omēm ci
uitatem et locum q̄ erat ip/
ſe venturus et dicebat illis/ Meſſis quidez Lu·108·Mt·A8·
multa: operarij autem pauci· Rogate ergo
dominū meſſis: ut mittat operarios in meſ
ſem/ Ite ecce ego mitto vos ſicut agnos Lu·109·Mt·86·
inter lupos./ Nolite portare ſacculum ne- Lu·110·Mt·82·
q3 peram neq3 calciamenta: et neminem per Mt·13·
viam ſalutaueritis/ In quācunq3 domum Lu·11·Mt·82·
itraueritis ꝑmū dicite pax huic domui: et ſi
ibi fuerit filius pacis· requieſcet ſup illum Lu·112·Mt·83·
pax veſtra: ſinaūt ad vos reuertet/ In ea Mt·12·
dem aūt domo manete: edentes et bibenteſ
que apud illos ſunt· Dignꝰ eſt enim ope
rarꝰ mercede ſua Nolite tranſire d̄ domo
in domum/ Et in quācūq3 ciuitatem intra Lu·113·
ueritis et ſuſceperint vos manducate que
apponuntur vobis: et curate īfirmos qui i
illa ſūt: et dicite illis appropinq̄bit in vos
regnum dei/ In quancūq3 aūt ciuitatem in Lu·112·Mt·8
trauentis et non ſuſcepint vos exeuntes i Mt·
plateas eius dicite. Etiā puluerē q̄ adhe
ſit nobis de ciuitate vr̄a extergimꝰ in vos
Tamen hoc ſcitote quia appropinquabit
regnum dei. Dico vobis quia ſodomis in
die illa remiſſiꝰ erit quā illi ciuitati./ Ve ti Lu·114·Mt·108
bi corozaym ve tibi bethſaida: quia ſi i ty/
ro et ſidone facte fuiſſent v̄tutes que facte
ſunt in vobis olim in cilicō et cinere ſeden-
tes peniterēt· Verūtn̄ tyro et ſidoni remiſ
ſiꝰ erit i iudicō q̄ꝫ vob Et tu caphārnaū uſ
q3 ad celū exaltata uſq3 ad īfernuz demer
geris/ Qui vos audit me audit: et qui vos Lu·116·Mt·98·
ſpernit me ſpernit. Qui aūt me ſpernit: Mt·96·Jo·120·
ſpernit eū q̄ me miſit Reuerſi ſūt aūt ſep Lu·11 A·
tuagintaduo cū gaudio dicētes/ Dn̄e: eci
am demonia ſubiciuntur nob in noie tuo.
Et ait illis Vidbā ſathanaz ſic fulgur de ce
lo cadētez. Ecce ddi vobis poteſtatez cal/
cādi ſup ſꝑētes et ſcorpiones et ſup omēz
virtutem inimici: et nichil vobis nocebit.
Verūtam̄ in hoc nolite gaudere: q2 ſpūꝰ
vobis ſubiciuntur Gaudete aūt: q2 nomia

vestra scripta sūt in celis./ In ipsa hora ex
8 Lu·118·Mr·110· ultauit in spū sācto et dixit Confiteor tibi
dn̄e pater celi et terre: q̄ abscondisti hec a
sapientibꝫ et prudētibꝫ: et reuelasti ea puu
3 Lu·119·Mr·111· Jo·128·et 30· lis. Etiā pat: qm̄ sic placuit āte te/ Omia
michi tradita sūt a patre meo. Et nemo
scit q̄s sit filiꝰ nisi pat: et q̄s sit pat nisi fi/
4 Lu·120·Mr·132· lius: et cui voluerit filiꝰ reuelare/ Et con-
uersus ad discipulos suos dixit. Beati o-
culi q̄ vidēt q̄ vos videtis. Dico eni vobis
q̄ multi ꝓphe et reges voluerūt videre q̄
vos videt̄ et nō vidrūt: et audire q̄ audi
2 Lu·221·Mr·193· Mr·10A· tis et nō audierūt/ Et ecce quidā legisꝑitꝰ
surrexit tēptans illū dicens. Magister: q̄d
faciēdo vitā eternā possidebo? At ille dix
it ad eū. In lege q̄d scriptū est? Quomō
legis? Ille rn̄dēs dixit. Diliges dominū
deum tuum ex toto corde tuo et ex tota aīa
tua. et ex oībꝫ viribꝫ tuis et ex omni men
te tua: et ꝓximū tuū sicut teipsū. Dixitq̄
10 Lu·22· illi. Recte rn̄disti. Hoc fac et viues/ Ille au
tē volēs iustificare seipsū dixit ad ihesū. Et
q̄s est meꝰ ꝓximus. Suscipiēs aūt ihesus
dixit. Homo q̄dā descēdebat ab ihrlm in
ihericho et incidit in latrones. q̄ etiā despo
liauerūt eū: et plagis īpositis abierūt semi/
uiuo relicto. Accidit ut sacerdos q̄dā descē
deret eadē via: et viso illo ꝑterijt. Simili
ter et leuita: cū esset secus locū et videret
eū ꝑtransijt. Samaritanꝰ aūt q̄dā iter fa/
ciens venit secus eū: et vidēs eū misericor-
dia motus ē. Et appropiās alligauit vul
nera eiꝰ. infundēs oleū et vinū: et iponens
illū in iumētū suū duxit in stabulū: et curā
eiꝰ egit. Et altera die ꝓtulit duos denari-
os: et dedit stabulario et ait. Curam illius
habe: et q̄dcūq̄ supererogaueris. ego cū re-
diero reddā tibi. Quis horū triū videt̄ ti/
bi ꝓximꝰ fuisse illi q̄ incidit in latrones?
At ille dixit. Qui fecit misericordiā in illū.
Et ait illi ihesus. Vade: et tu fac silit̄. Fac
tū ē aūt dū irent. et ipse intrauit in q̄ddā
castellū: et mulier q̄dam martha noie ex/
cepit illū in domū suam: et huic erat soror
nomie maria. Que etiā sedēs sec̄ꝰ pedes do
mi audiebat verbū illiꝰ: martha aūt sata/
gebat circa frequēs ministeriū. Que stetit et
ait. Dn̄e: nō ē tibi cure q̄ soror mea reliq̄t
me solā ministrare? Dic ergo illi ut me adiuuet.
Et rn̄dens dixit illi dn̄s. Martha mar/
tha sollicita es: et turbaris erga plurima.
Porro vnū est necessariū. Maria optimā
partem elegit: que non auferetur ab ea

Ca° xi

Et factū ē cū esset in quo-
4 Lu·123·Mr·83·
dā loco orās: ut cessauit dix
it vnꝰ ex discipulis eiꝰ ad eū
Dn̄e doce nos orāe: sicut do-
cuit iohēs discipulos suos.
Et ait illis. Cū oratis dicite. Pr̄ sactificet̄
nomē tuū: adueniat regnū tuū panē nr̄m q̄tidi
anū da nobis hodie: et dimitte nobis pc̄ta nr̄a
siquidē et nos dimittimꝰ debitoribꝰ nostris
et ne nos inducas in temptacōēm./ Et ait 10 Lu·12A
ad illos. Quis vr̄m habebit amicū et ibit
ad illum media nocte et dicet illi amice cō
moda m̄ tres panes. qm̄ amicus meus ve
nit de via ad me. et nō habeo q̄d ponā an
te illū: et ille deintus rn̄dēs dicit noli mi/
chi molestꝰ esse iā ostiū clausū ē. et pueri
mei mecū sūt i cubili nō possū surgē et darē
tibi? Et ille si ꝑseuerauerit pulsās: dico vo
bis. et si nō dabit illi surgēs eo q̄ amicus
eius sit: ꝓpt improbitatē tn̄ eiꝰ surget. et
dabit illi q̄tquot habet necessarios/ Et di 4 Lu·124·Mr·43·
co ego vobis. Petite et dabit̄ vob: q̄rite et
inuenietis: pulsate et apiet̄ vobis. Omnis
eni q̄ petit accipit: et q̄ q̄rit iuenit et pulsanti
aperiet̄. Quis aūt ex vobis patrē petit pa
nē: nūq̄d lapidē dabit illi? Aut piscē: nū
q̄d ꝓ pisce sꝑpētem dabit illi? Aut si petie
rit ouū: nūq̄d porriget illi scorpionē. Si ergo
vos cū sitis mali nostis bona data dare fi-
lijs vr̄is: q̄nto magis pat vr̄ celestis d̄ ce
lo dabit bonū spūm petentibꝫ se./ Et erat 4 Lu·125·Mr·119·
eiciēs dm̄oniū et illd̄ erat mutū et cū eiecis/
set demōiū locutus est mutus: et āmirate 4 Lu·12A·Mr·121· Mr·32·
sūt turbe/ Quidā aūt ex eis dixerunt. In
beelzebub ꝑncipe demoniorū eicit demo- 4 Lu·128·Mr·12A
niā/ Et alij temptantes signū q̄rebāt ab
eo. Ipse aūt ut vidit cogitacōēs eorū dixit 2 Lu·129·Mr·122 Mr·133·
eis/ Omne regnū in seipsū diuisū desolabi/
tur: et domꝰ sup domum cadet. Si aūt et
sathanas in seipsū diuisus ē. quomodo sta
bit regnū eius: q̄r dicitis in beelzebub eice/
re me demonia. Si aūt ego in beelzebub

eiīo demonia: filij vrī in q̄ eiciunt? Jdeo
ipi iudices vestri erūt Porro si i digito di
eiīo demōia: pfecto peruenit in vos reg
nū dei. Cum fortis armatus custodit atriū
suū: in pace sūt ea q̄ possidet. Si autē. Fo
cior eo superueniēs vicerit eū: vniuersa ar
ma ei9 auferȝ i qb9 cōfidebat: et spolia ei
us distribuet. Qui nō ē mecū ctra me est
et q̄ nō colligit mecū dispergit/ Cuȝ imun
d9 spiritus exierit d' hoīe pambulat per lo
ca inaquosa q̄rens reqēȝ: et nō inueniēs di
cit. Reuertar i domū meā vnd' exiui. Et cū
venerit inuenit eaȝ scopis mūdatam Tūc
vadit et assumit septē alios spiritus secū
neqores se: et igressi habitāt ibi. Et fiunt
nouissima hoīs illius peiora priorib9/ Fac
tū est aūt cum hec diceret: extollens voceȝ
quedam mulier de turba dixit illi. Beat9
venter q̄ te portauit: et vbera q̄ suxisti. At
ille dixit. Quinymmo beati q̄ audiunt v
bū dei et custodiunt illd'/ Turbis concur
rētib9 cepit dicere. Generacō hc gn̄acō ne
q̄ ē: signū querit et signū nō dabit' ei nisi
signū ione. Nam sicut fuit ionas signum
niniuitis: ita erit filius hoīs gn̄acōni isti.
Regina austri surget in iudicō: cum viris
generacōis hui9 et odemnabit illos: quia
venit a finib9 terre audire sapiēciā salomo
nis. Et ecce pl9 q̄ salomon hc Viri niniui
te surgēt in iudicō cū generacōe hac ꝛ cō
demnabūt illaȝ: q: penitenciā egerūt in p
dicacōe ione. Et ecce pl9 q̄ iona hic/ Ne
mo lucernā accēdit et in abscondito ponit
neq; sub modio sed sup candelabrum: ut q̄
ingrediunt' lumē videant/ Lucerna corpo
ris tui ē ocul9 tu9 Si ocul9 tu9 fuerit sim
plex: totū corpus tuū lucidum erit: si autē
neq̄ȝ fuerit: eciā corpus tuum tenebrosum
erit. Vid' ḡ ne lumē qd' i te ē tenebre sint
Si ḡ corp9 tuū totū lucidū fuerit non ha
bens aliq̄ ptem tenebrarū: erit lucidū totū
Et sicut lucerna fulgoris illuminabit te/ Et
cum loq̄ret': rogauit illum q̄dam pharise
us ut pranderet apud se. Jhesus auteȝ in
gressus recubuit. Phariseus autem cepit i
tra se reputās dicere: q̄re non baptizatus
esset ante prandium. Et ait dominus ad il
lum. Nunc vos pharisei qd' de foris est ca
licis et catini mūdatis: qd' autē int9 ē ve
strū. plenū ē rapina et iniq̄tate. Stulti: nō
ne q̄ fecit qd' de foris ē. eciā id qd' deintus
ē fecit? Verūtn̄ qd' supest date elemosinā
et ecce oia mūdata sunt vobis/ Sed ve vo Lu·136·Mt·238·
b' phariseis q̄ decimatis mētā et rutā ꝛ omne
ol9: et ptitis iudiciū et caritatē dei Hec aūt
oportuit facere: et illa nō omittē/ Ve vobis Lu·131·Mt·229·
pahriseis: q: diligitis pmas cathedras i Mr·134·
synagogis et salutacōes in foro./ Ve vob Lu·138·Mt·231·
q: estis ut monumēta que non apparent. ꝛ
homines ambulātes sup nesciunt/ Respō Lu·139·Mt·221·
dēs autem quidam ex legisperitis ait illi.
Mgr: hec dicēs eciā otumeliaȝ nobis facis
At ille ait. Et vob legisperitis ve: q: one
ratis hoīes oneribs q̄ portaē non possunt: ꝛ
ipi vno digito vestro nō tāgitis sarcinas.
/ Ve vobis q̄ edificatis monumēta pphaȝ Lu·150·Mt·238
pres aūt vri occiderūt illos. Sed pfectu
testificamini q: osētitis opibs patrū vestro
rū: qm̄ q̄dē ipsi eos occiderūt: vos aūt edi
ficatis eoȝ sepulc/ Propterea et sapiēcia Lu·151·Mt·250·
dei dixit. Mittā ad illos pphas et aposto
los et ex illis occidēt et psequntur: ut inqui
rat' sāguis oim pphaȝ. q̄ effusus est a ō
stitucōne mūdi a gn̄acōe ista: a sanguine
abel usq; ad sanguinē zacharie. qui periit
inter altare et edem. Jta dico vobis: reqre
tur ab hac generacōe/ Ve vobis legisperi
tis qui tulistis clauē sciencie ipsi nō introistis Lu·152·Mt·232·
et eos q̄ introibant phibuistis/ Cuȝ aūt hc Lu·153·
ad illos diceret. ceperūt pharisei et legisp
iti grauit' insistere: et os eius opprimere de
multis insidiantes ei: et q̄rētes aliquid ca
pere de ore eius. ut accusarent eum.

Ca9 xii

Vltis aūt turbis ocurrentī
bs ita ut se iuicē oculcarē
cepit dicē ad discipls su
os/ Attendite a fermento Lu·155·Mt·155·
phariseorū qd' ē ypocrisis. Mr·79·
/ Nichil enim opertū est qd' nō reueletur: ne Lu·157·Mt·93·
q; absconditū qd' nō sciat'. Qm̄ q̄ i tenebris
dixistis in lumie dicētur: et qd' in aure lo
cuti estis in cubiculis: pdicabitur in tectis
Dico autē vobis amicis meis ne terreamini
ab hijs q̄ occidūt corp9: et p9 hc nō habēt
ampli9 qd' faciāt. Ostēdaȝ aūt vobis quē

timeatis. Timete eū: q̄ poſtq̄ occiderit ha
bet ptātem mittere in gehennā. Ita dico
vobis: hūc timete. Nōne quinq; paſſeres ve-
nerūt dipōdio: et vnꝰ ex illis nō ē in obli/
uione corā deo? Sꝫ et capilli capitis veſtri
oēs numerati ſunt. Nolite ergo timere:
multis paſſeribꝫ pluris eſtis. Dico autē vo
bis: oīs quicūq; cōfeſſꝰ fuerit me corā hoībꝰ
2 et filius hoīs cōfitebitur illū coram angelis
Lu·126·Mt·92· dei/ Qui aūt negauerit me corā hominibꝫ
Mt·86· 2 negabit᷑ corā angelis dei/ Et omis qui di
Lu·127·Mt·123· cit verbum i filiū hoīs remittet᷑ ei: ei aūt q̄
Mt·32· 2 in ſpūm ſctū blaſphemauerit nō remitte
Lu·128·Mt·88· tur/ Cū aūt iducent vos i ſynagogas. ⁊ ad
Mt·121· magiſtratus et ptātes: nolite ſolliciti eſſe·
qualiter aut qd̄ rn̄deatis aut qd̄ dicatis. Spūs
10 enī ſctꝰ docebit vos in ipſa hora quid o-
Lu·129· porteat vos dicere. / Ait aūt ei quidam de
turba. Magiſter dic fratri meo: ut diuidat
mecū hereditatē. At ille dixit ei. Homo:
quis me cōſtituit iudicē aut diuiſorem ſupra
vos? Dixitq; ad illos. Videte et cauete ab
omī auaricia: q2 nō in abūdācia cuiuſq; vi
ta eſt ex hijs q̄ poſſidet. Dixit aūt ſimilitudi
nē ad illos dicēs. Hominis cuidā diuitis
vberes fructꝰ ager attulit: et cogitabat in
tra ſe dicens Quid faciā: q2 nō habeo quo
cōgregē fructꝰ meos? Et dixit. Hoc faciā
Deſtruā horrea mea et maiora faciā: et il/
luc cōgregabo oīa q̄ nata ſūt michi et bona
mea: et dicā aīe mee. Anima habes multa
bona poſita i ānos plurimos: requieſce. cōme
de · bibe: epulare. Dixit aūt illi deꝰ. Stul
te hac nocte animā tuā repetūt a te. Que
4 aūt paraſti cuiꝰ erūt? Sic ē q̄ ſibi theſauri-
Lu·140·Mt·29· zat: et non ē in deū diues/ Dixitq; ad diſci
pulos ſuos Ideo dico vobis. Nolite ſolli
citi eſſe aīe veſtre quid māducetis: neq; cor
pori quid induamini. Anima plus eſt q̄
eſca et corpꝰ plꝰ q̄ veſtimētū Cōſiderate
coruos q2 non ſeminant neq; metūt qbꝰ nō
ē cellariū neq; horreū: et deus paſcit illos.
Quantomagis vos pluris eſtis illis? Quis
aūt vrm̄ cogitādo poteſt adicere ad ſtaturā
ſuā cubitū vnū? Si ergo neq; qd̄ minimū
eſt poteſtis: qd̄ de ceteris ſolliciti eſtis? Cō
ſiderate lilia quō creſcūt. Non laborāt ne
q; nent. Dico aūt vobis nec ſalomō i om

ni glīa ſua veſtiebat᷑ ſicut vnum ex iſtis. Si
aūt fenū qd̄ hodie ē in agro et cras in cli
banū mittit᷑ deꝰ ſic veſtit: quāto magis vos
puſille fidei. Et vos nolite q̄rere qd̄ man-
ducetis aut qd̄ bibatis et nolite in ſublime
tolli. Hec aūt oīa gētes mūdi q̄runt Pater
aūt veſter ſcit qm̄ hijs indigetis. Verūtn̄
q̄rite pmū regnū dei et iuſticiam eius: et hec 10
omnia adicient᷑ vobis. / Nolite timere pu Lu·141·
ſillus grex: q2 cōplacuit patri veſtro dare 2
vobis regnum/ Vendite que poſſidetis ⁊ da Lu·142·Mt·19·
te elemoſinā/ Facite vobis ſacculos q̄ nō Mt·108· 4
veteraſcūt theſaurū non deficientē i celis q̄ Lu·143·Mt·26
fur non appropiat neq; tinea corrumpit.
Vbi enī theſaurꝰ veſter ē ibi et cor veſtrū 10
erit/ Sint lumbi veſtri precincti et lucerne ar- Lu·144·
dētes: et vos ſiles hominibꝰ expectantibꝰ
dn̄m ſuū qn̄ reuertatur a nuptijs: ut cum
venerit et pulſauerit cōfeſtim aperiant ei. 4
/ Beati ſerui illi: quos cū venerit dn̄s inuene Lu·145·Mt·255·
rit vigilantes. Amen dico vob: q̄ precinget
ſe et faciet illos diſcumbere et tranſiēs mi-
niſtrabit illis. Et ſi venerit in ſecūda vigilia
et ſi in tercia vigilia venerit et ita inuenerit 2
beati ſunt ſerui illi/ Hoc aūt ſcitote: qm̄ ſi ſci Lu·146·Mt·259·
ret paterfamilias q̄ hora fur veniret vigi Mt·44·
laret vtiq;: et non ſineret pfodi domū ſu
am. Et vos eſtote parati: q2 qua hora non 4
putatis filiꝰ hoīs veniet/ Ait aūt ei petrꝰ Lu·147·Mt·264·
Dn̄e: ad nos dicis hāc parabolam an et ad
omnes? Dixit aūt dn̄s. Quis putas eſt fide
lis diſpenſator et prudēs: quē cōſtituit dn̄s
ſupra familiā ſuā ut det illis in tpe tritici mē
ſuram? Beatus ille ſeruus: quē cū venerit dn̄s
inuenerit ita facientē? Vere dico vobis quo 4
niā ſupra oīa q̄ poſſidet cōſtituet illū/ Quod Lu·148·Mt·265·
ſi dixerit ſeruꝰ ille i corde ſuo: morā facit
dn̄s meꝰ venire: et ceperit percutere ſeruos et
ancillas et edere et bibere et inebriari: veniet
dn̄s ſerui illiꝰ in die q̄ non ſperat et hora q̄
neſcit et diuidet eū: partemq; eius cū infide/ 10
libꝰ ponet/ Ille aūt ſeruus qui cognouit vo Lu·149·
luntatem dn̄i ſui et nō preparauit et non fe/
cit ſcd̄m voluntatē eius vapulabit multis
q̄ aūt non cognouerit ⁊ fecit digna plagis
vapulabit paucis. Omni aūt cui multum
datū eſt multū queretur ab eo: et cui com
mēdauerunt multum: plus petent ab eo.

/Ignem veni mittere in terraz et qd volo
niſi ut accendatur? Baptiſmū aūt habeo
baptizari et quō coartor uſqz dū pficiat? ?
Putatis q: pacē veni mittere i terraz? Nō
dico vobis: ſʒ ſepacōez. Erunt enim ex hʒ
qnqz i domo vna diuiſi: tres i duos ⁊ duo
in tres diuident: pater in filiū et filius in
pſem ſuū: mat in filiā. et filia in matrem:
ſocrus in nurū ſuaz et nur9 in ſocrū ſuam
/Dicebat aūt ad turbas. Cū videritis nu
bem orientem ab occaſu ſtatiʒ dicitis nim
bus venit et ita fit: et cū auſtrū flantē dici
tis q: eſtus erit et fit. Ypocrite faciez celi ⁊
terre noſtis pbare: hoc aūt tēp9 quō non
pbatis? Quid aūt et a vobis ipſis nō iudi
catis qd iuſtū ē / Cū aūt vadis cū adūſaio
tuo ad principem i via. da opaz liberari ab
illo: ne forte trahat te ad iudicez. et iudex
tradat te exactori: et exactor mittat te i car
cerez. Dico tibi nō exies inde donec etiam
nouiſſimū minutū rddas. Cap. xiii

Aderāt aūt quidam ipo in tēpē
nūciātes illi de galileis: quorū
ſanguinem pilatus miſcuit cū
ſacrificijs eoꝝ. Et reſpondēs
dixit illis putatis q hij galilei pre omibꝫ
galileis peccatores fuerint quia talia paſſi
ſūt? Non dico vobis: ſʒ niſi penitenciā ha
bueritis omnes ſimiliter peribitis ſicut illi
decem et octo ſupra qs cecidit turris in ſy
loe et occidit eos. Putatis q: et ipſi debi
tores fuerint pter omnes hoies habitan
tes in iherusalem? Non dico vobis ſed ſi
non pnitēciaz habueritꝭ oēs ſiliter pibitis
/Dicebat aūt et ſimilitudinē. Arborez fici
habebat quidā plātatā in vinea ſua: et ve
nit qrens fructū in illa. et nō inueit. Dixit
aūt ad culturē vinee. Ecce anni tres ſunt
ex q venio qrēs fructū in ficulnea hac: et
nō inuenio. Succide ē illaz. Vt qd etiam
terrā occupat? At ille rndēs dixit illi Do
mine: dimitte illaz et hoc anno uſqz dū fo
diam circa illaz et mittaz ſtercora. Et ſiqui
dem fecerit fructum: ſinaūt in futurū ſucci
des eam. Erat aūt docēs in ſynagoga eo
rū ſabbatis. Et ecce mulier q habebat ſpi
ritū infirmitatꝭ ānis decē et octo: et erat in
clinata: nec oino poterat ſurſuʒ reſpicere.
Quā cū videret ihesus vocauit eam ad ſe: et
ait illi. Mulier: dimiſſa es ab infirmitate
tua Et ipoſuit illi man9: et cōfeſtiʒ erecta ē Lu.164.Mt.116. (2)
et glorificabat deum/ Rndēs autem archi Mt.24.
ſynagogus. indignās q: ſabbatis curaſſet
ihus dicebat turbe. Sex dies ſūt in quibꝫ
optet operari. In hijs ergo venite et cura
mini: et non in die ſabbati. Rndens autem
ad illū dñs dixit. Ypocrite vnuſqſqz vrm
ſabbato nō ſoluit bouē ſuū aut aſinuʒ a p
ſepio ⁊ ducit adaqre? Hāc aūt filiam abra
he q alligauit ſathanas ecce decē et octo
annis: non oportuit ſolui a vinculo iſto
die ſabbati/ Et cū hʒ dicēt erubeſcebāt oēs Lu.166. (10)
aduerſarij ei9: et ois pplus gaudbat i vni
uſis q glorioſe fiebāt ab eo/ Dicebat ēgo Lu.167.Mt.187. (2)
Cui ſile eſt regnuʒ dei: et cui ſile eſtimabo Mt.88.
illud? Simile ē grano ſinapis. qd accep
tū hō miſit in ortū ſuū et creuit: et factū ē
i arborē magnā: ⁊ volucres celi rqeuerūt in
ramis ei9/ Et iteꝝ dixit. Cui ſimile eſtia Lu.168.Mt.138. (4)
bo regnū dei? Sile eſt fermēto qd accep
tum mulier abſcōdit in farine ſata tria: do
nec fermētaretur totum/ Et ibat p ciuita Lu.169.Mt.76. (2)
tes et caſtella docēs: et iter faciēs i iheruſalē Mt.42.
/Ait aūt illi qdam Dñe: ſi pauci ſunt qui Lu.170.Mt.44. (4)
ſaluāt? Ipſe aūt dixit ad illos. Contēdi
te intrare p anguſtā portā: quia mlti dico
vobis querunt itrare. et nō poterunt /Cuʒ Lu.171.Mt.60. (4)
aūt intrauerit paterfamilias ⁊ clauſerit o
ſtium et incipietis foris ſtare. et pulſare o
ſtium dicētes dñe aperi nobis: et rndēs di
cet vob. Neſcio vos vnd ſitis. Tūc icipie
tis dicere. Māducauim9 coram te et bibi
mus: et in plateis noſtris docuiſti. Et dicꝫ
vob. Neſcio vos vnd ſitis. Diſcedite a me
omnes opariꝫ iniqtatis. Ibi erit fletus et
ſtridor dentiū:/cū videritis abraham et yſa Lu.172.Mt.64. (4)
ac et iacob et oēs pphas i regno dei: vos
aūt expelli foras. Et venient ab oriente et
occidēte et aquilone et auſtro: et accumbēt
in regno dei/ Et ecce ſūt nouiſſimi qui erūt Lu.173.Mt.199. (2)
pmi: et ſūt pmi q erūt nouiſſimi/. In ipſa Mt.111.
die acceſſerūt quidā phariſeoꝝ dicentes Lu.174. (10)
illi. Exi et vad hinc: q: herodes vult te oc
cidere. Et ait illis. Ite et dicite vulpi illi.
Ecce eicio demonia et ſanitates perficio ho
die et cras: et tercia die cōſumor. Verūtn

oportet me hodie et cras ꝛ ſequēti ābulare
quia non capit ꝓphetam perire extra iheruſalē
4 Lu·177·Mt·231· /Iherlm iheruſalem q̄ occidis prophetas ꝛ
lapidas eos q̄ mittuntur ad te. Quotiens
volui ꝯgregare filios tuos q̄madmodum
auis nidū ſuū ſub pennis: et noluiſti Ecce
relinquetur vobis domus vr̄a deſerta. Dico
aūt vobis: q꞉ nō videbitis me donec veni
at cū dicetis: bn̄dictꝰ q̄ venit i noīe domini

Capitulum xiiii

10 Lu·176· Et factum ē cū introiſſet iħs
in domū cuiuſdā principis
phariſeorū ſabbato mādu
care panē: et ipſi obſuabāt
eū. Et ecce q̄dā ydropicꝰ
2 Lu·177·Mt·116· Mt·24· erat ante illū/ Et r̄ndēs iheſus: dixit ad le
giſperitos et phariſeos dicēs. Si licet ſab
bato curare? At illi tacuerūt. Ipſe vero ap
ꝓhenſū ſanauit eum: ac dimiſit. Et reſpō
dens ad illos dixit. Cuiꝰ vr̄m aſinus aut
bos in puteū cadet et non ꝯtinuo extrahet
10 Lu·178· illū die ſabbati? Et non poterant ad h̄ re
ſpondere illi/ Dicebat aūt et ad inuitatos
parabolā: intendens quō p̄mos accubitus
eligerēt: dicēs ad illos. Cū inuitatus fue
ris ad nuptias: nō diſcumbas in p̄mo loco
ne forte honoratior te ſit inuitatus ab illo
et veniēs is q̄ te et illū vocauit. dicat tibi
da huic locū: et tunc incipias cum rubore
nouiſſimū locū tenere. Sed cū vocatus fu
eris vade recumbe in nouiſſimo loco: ut cū
venerit q̄ te inuitauit dicat tibi. Amice a
ſcende ſuperiꝰ. Tunc erit tibi gloria coram
4 Lu·179·Mt·231· ſimul diſcumbētibꝰ:/ quia oīs q̄ ſe exaltat
humiliabitur: et qui ſe humiliat exaltabitur
10 Lu·180· Dicebat aūt et ei q̄ ſe inuitauerat /Cū fa
cis prādium aut cenā noli vocare amicos
tuos neq; fr̄es tuos neq; cognatos. neq;
vicīnos diuites: ne forte et ipſi te rein
uitent et fiat tibi retributō. Sed cū facis
ꝯuiuium voca pauperes debiles claudos ꝛ
cecos et beatus eris: quia nō habēt retribu
ere tibi. Retribuetur aūt tibi in reſurrectōne
iuſtoꝝ. Hec cum audiſſet quidā de ſimul
diſcumbentibꝰ dixit illi. Beatus qui man
ducabit panem i regno dei./ At ipſe dixit
4 Lu·181·Mt·221· ei. Homo quidam fecit cenā magnā: ꝛ vo
cauit multos. Et miſit ſeruū ſuū hora cene
dicere inuitatis ut venirent: quia iam pa
rata ſūt oīa. Et ceperūt ſimul oēs excuſare.
Primus dixit ei. Villam emi: et neceſſe ha
beo exire et videre illā. Rogo te: habe me
excuſatū. Et alter dixit. Iuga boum emi
quinq;: et eo probare illa. Rogo te: habe
me excuſatū. Et alius dixit. Vxorem duxi
et ideo non poſſum venire. Et reuerſus ſer
uus nūciauit hec domino ſuo. Tunc iratꝰ
pater familias dixit ſeruo ſuo. Exi cito in
plateas et vicos ciuitatis: et pauperes ac
debiles et cecos et claudos introduc huc.
Et ait ſeruus. Domine: factum eſt ut im
peraſti et adhuc locus eſt. Et ait dominꝰ
ſeruo. Exi in vias et ſepes et cōpelle intra
re: ut impleatur domus mea. Dico autē
vobis q̄ nemo virorum illorum qui vocati
ſunt guſtabit cenam meam./ Ibant autē 4 Lu·182·Mt·9
turbe multe cum eo: et conuerſus dixit ad
illos. Si quis venit ad me et non odit pa
trem ſuum et matrem et vxorem et filios
et fratres et ſorores: adhuc autem et ani
mam ſuam non poteſt meus eſſe diſcipulꝰ
Et q̄ non baiulat crucē et venit poſt me:
non poteſt meus eſſe diſcipulus./ Quis e 10 Lu·183·
nim ex vobis volens turrim edificare non
prius ſedens computat ſumptus qui ne
ceſſarii ſunt. ſi habeat ad perficiendū: ne
poſtea quam poſuerit fundamentū: ꝛ nō
potuerit perficere: oēs qui vident incipiāt
illudere ei dicentes. quia hic homo cepit e
dificare et nō potuit conſūmare? Aut quis
rex iturus committere bellū aduerſus aliū
regem: non ſedens prius cogitat ſi poſſet
cum decem milibus occurrere ei: qui cum
viginti milibus venit ad ſe? Alioquin ad
huc illo longe agente: legationem mit
tens rogat ea que pacis ſunt./ Sic ergo
omnis ex vobis qui non renunciat omni 4 Lu·185·Mt·9
bus que poſſidet: non poteſt meus eſſe di 2 Lu·184·Mt·
ſcipulus./ Bonum eſt ſal. Si autem ſal Mt·102·
quoq; euanuerit: in quo condietur? Neq;
in terram neq; in ſterquilinium vtile eſt:
ſed foras mittetur. Qui habet aures au
diendi audiat.

Capitulum xv

Erant autem appropinquātes ei publicani et peccatores: vt audirent illū. Et murmurabant phariſei et ſcribe dicentes: quia hic peccatores recipit et manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam iſtam dicens. Quis ex vobis homo qui habet centum oues: et ſi perdiderit vnam ex illis. nonne dimittit nonagintanouem in deſerto et vadit ad illam que perierat donec inueniat eā? Et cum inuenerit eā · imponit in humeros ſuos gaudens: et veniens domum conuocat amicos et vicinos dicens illis. Congratulamini michi: quia inueni ouem meā que perierat. Dico vobis: quia ita gaudium erit in celo ſuper vno peccatore penitenciam agente: quam ſup nonagintanouem iuſtis qui non indigent penitencia. Aut que mulier habēs dragmas decem: ſi perdiderit dragmā vnam. nonne accendit lucernam et euertit domū et querit diligenter. donec inueniat eam? Et cū inuenerit: conuocat amicas et vicinas dicens. Congratulamini michi: quia inueni dragmam quam pdideram. Ita dico vobis: gaudium erit corā angelis dei ſuper vno peccatore penitenciam agente. Ait aūt. Homo quidam habuit duos filios: et dixit adoleſcencior ex illis pri. Pater: da michi porcōem ſbſtancie que me contingit. Et diuiſit illis ſubſtanciā. Et nō poſt multos dies · cōgregatis omnibus adoleſcencior filiꝰ peregre pfectus eſt in regionem longinquā: et ibi diſſipauit ſubſtanciam ſuā viuendo luxurioſe. Et poſtq̄ omnia conſummaſſet: facta eſt fames valida in regione illa: et ipſe cepit egere. Et abijt et adheſit vni ciuium regionis illius: et miſit illū in villam ſuā vt paſceret porcos. Et cupiebat implere ventrem ſuū de ſiliquis quas porci manducabant: et nemo illi dabat. In ſe autem reuerſus dixit. Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibꝰ: ego autem hic fame pereo. Surgam et ibo ad patrem meum: et dicam ei pater: peccaui in celū et coram te: iam non ſum dignus vocari filiꝰ tuus: fac me ſicut vnū de mercenarijs tuis. Et ſurgens venit ad patrē ſuum. Cū aūt

adhuc longe eſſet · vidit illum pater ipſius: et miſericordia motus eſt: et accurrens cecidit ſuper collū eius: et oſculatus eſt eū. Dixitq; ei filius. Pater: peccaui in celū et coram te: iam nō ſum dignus vocari filius tuus. Dixit aūt pater ad ſeruos ſuos. Cito proferte ſtolaꝫ pmaꝫ et induite illum: et date anulū in manum eius: et calciamenta in pedes eius. Et adducite vitulūꝫ ſaginatū et occidite · et manducemꝰ et epulemur: qa hic filius meus mortuus fuerat et reuixit: pierat et inuētꝰ eſt. Et ceperūt epulari. Erat aūt filius eiꝰ ſenior in agro. Et cum veniret et appropinqret domui · audiuit ſymphoniam et chorū: et vocauit vnum de ſeruis: et interrogauit q̄ hec eſſet. Iſq; dixit illi. Frater tuꝰ venit: et occidit pater tuus vitulū ſaginatum: quia ſaluū illum recepit. Indignatꝰ eſt aūt: et nolebat introire. Pater ergo illius egreſſus cepit rogare illū. At ille reſpondēs dixit patri ſuo. Ecce tot annis ſeruio tibi: et nūquam mandatum tuū preteriui: et nunq̄ dediſti michi hedum vt cū amicis meis epularer. Sꝫ poſtquā filiꝰ tuꝰ hic qui deuorauit ſbſtanciaꝫ ſuā cum meretricibꝫ venit: occidiſti illi vitulum ſaginatū. At ipſe dixit illi. Fili tu ſemper mecum es: et oīa mea tua ſunt. Epulari aūt et gaudere oportebat: qa frater tuus hic mortuꝰ erat et reuixit: perierat et inuentus eſt

Caꝑ. xvi

Dicebat aūt et ad diſcipulos ſuos. Homo quidam erat diues qui habebat villicum: et hic diffamatus ē apud illum: quaſi diſſipaſſet bona ipſius. Et vocauit illum: et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde racionem villicacionis tue. Iam enī nō poteris villicare. Ait autem villicus intra ſe. Quid faciam: quia dominus meus aufert a me villicacionem? Fodere non valeo: mendicare erubeſco. Scio qd faciam vt cū amotꝰ fuero a villicacione: recipiant me i domos ſuas. Conuocatis itaq; ſingulis debitoribus domini ſui: dicebat pmo. Quantū debes dn̄o meo? At ille dixit. Centū cados olei. Dixitq; illi. Accipe caucōnē tuā: et ſede cito ſcribe quinquaginta. Deinde alio

dixit. Tu vero quantum debes? Qui ait
centū choros tritici. Ait illi. Accipe litteras
tuas: et ſcribe octoginta. Et laudauit dñs
villicum iniquitatis quia prudenter feciſ/
ſet: quia filij huius ſeculi prudentiores fi/
lijs lucis in generatione ſua ſunt. Et ego
vobis dico. Facite vobis amicos de mam=
mona iniquitatis: vt cum defeceritis recipi
ant vos in eterna tabernacula Qui fidelis
eſt in minimo et in maiori fidelis eſt: et q̄
in modico iniquus eſt · et in maiori iniqu⁹
eſt. Si ergo in iniquo mammona fideles
non fuiſtis: quod verum eſt quis credet
vobis? Et ſi in alieno fideles non fuiſtis:
Lu·191·Mt·28· quod veſtrum eſt quis dabit vobis? Ne
mo ſeruus poteſt duobus dominis ſeruire
Aut enim vnum odiet · et alterum diliget:
aut vni adherebit et alterum contemnet.
10 Lu·192· Non poteſtis deo ſeruire et mammone./
Audiebant autem omnia hec phariſei qui
erant auari: et deridebant illum. Et ait ill'
Vos eſtis qui iuſtificaſtis vos coram homi
nibꝰ: deus autem nouit corda veſtra. Qui
a quod hominibus altum eſt: abominatio
Lu·193·Mt·104· eſt ante deum./ Lex et ꝓphete vſq; ad io
hannem: ex eo regnum dei euangelizat⁹:
et omnis in illud vim facit./ Facilius ē au/
Lu·192·Mt·32· tem celum et terram preterire: q̄ de lege v
Lu·194·Mt·190· Mt·104· nū apicem cadere./ Omnis qui dimittit vx
orem ſuam · et alteram ducit mechatur: et
10 Lu·196· qui dimiſſam a viro ducit mechatur./ Ho
mo quidam erat diues qui induebat⁹ pur
pura et biſſo: et epulabatur quotidie ſplen
dide. Et erat quidam mendicus nomie la
zarus: qui iacebat ad ianuam eius vlcerib⁹
plenus cupiens ſaturari de micis que cade
bant de menſa diuitis: et nemo illi dabat
Sed et canes veniebant: et lingebant vl
cera eius. Factum eſt autem vt moreret⁹
mendicus: et portaretur ab angelis in ſinū
abrahe. Mortuus eſt autem et diues: et ſe
pultus eſt i inferno. Eleuans autem ocu
los ſuos cum eſſet in tormētis: vidit abra
ham a longe · et lazarum in ſinu eius: et ip
ſe clamans dixit. Pater abraham miſere
re mei: et mitte lazarum ut intingat extre
mum digiti ſui in aquam · vt refrigeret
linguam meam: quia crucior in hac flam/
ma. Et dixit illi abraham. Fili recordare
quia recepiſti bona in vita tua: et lazar⁹ ſi
militer mala. Nunc autē hic conſolatur:
tu vero cruciaris. Et in his omnibus inter
nos et vos chaos magnum firmatum ē:
vt hij qui volunt hinc tranſire ad vos nō
poſſunt: neq; inde huc traſmeare. Et ait
Rogo ergo te pater: vt mittas eum in do
mum patris mei. Habeo enim quinq; fra
tres: vt teſtetur illis ne et ipſi veniāt i hūc
locum tormentorum. Et ait illi abraham.
Habent moyſen et ꝓphetas: audiant illos
At ille dixit. Non pater abraham: ſed ſi
quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam
agent. Ait autem illi. Si moyſen et ꝓphe
tas non audiunt: neq; ſi quis ex mortuis re/
ſurrexerit credent.

Capi⁹. ·xvij· Lu·197·Mt·[illegible]
Et ad diſcipulos ſuos ait. Mt·99·
Impoſſibile eſt vt non veni/
ant ſcandala. Ve autem illi ꝑ
quem veniunt. Vtilius ē illi
ſi lapis molaris imponat⁹ circa collū eius·
et piciat⁹ i mare: quā vt ſcandalizet vnū de
puſillis iſtis./ Attēdite vob̄. Si peccauerit Lu·198·Mt·187·
i te frater tu⁹ · increpa illum: et ſi penitenci
am egerit dimitte illi./ Et ſi ſepcies in die Lu·199·Mt·184·
peccauerit i te: et ſepcies in die conuerſus
fuerit a te dicens · penitet me: dimitte illi/
Et dixerūt apoſtoli domino. Adauge no Lu·200·Mt·
bis fidem. Dixit autem dominus. Si ha/
bueritis fidem ſicut granum ſinapis: dice
retis huic arbori moro eradicare et trāſplā
tare i mare: et obediret vob̄./ Quis autem 10 Lu·201·
veſtrum habens ſeruum arantem aut pa/
ſcentem boues qui regreſſo de agro dicat
illi ſtatim tranſi recumbe: et non dicit. para
q̄ cenē et p̄cinge te et miniſtra michi do/
nec manducem et bibam · et poſt hec tu mā
ducabis et bibes? Nunquid gratiam habet
ſeruo illi: quia fecit q̄ ei imperauerit? Nō
puto. Sic et vos cū feceritis oīa que pre
cepta ſunt vob̄ dicite: ſerui inutiles ſum⁹
Quod debuim⁹ facere fecimus. Et factū
eſt dum iret in iheruſalem: tranſiebat per
mediam ſamariam et galileam. Et cum in
grederetur quoddam caſtellum: occurre/
runt ei decem viri leproſi. Qui ſteterunt a

longe: et leuauerunt vocem dicentes. Ihe
ſu preceptor: miſerere noſtri. Quos vt vi
dit dixit. Ite: oſtendite vos ſacerdotibus
Et factum eſt dum irent: mundati ſūt. V/
n⁹ autem ex illis vt vidit quia mundat⁹
eſt: regreſſus eſt cum magna voce magni
ficans deum Et cecidit ī faciem ante pedeſ
eius: gracias agens. Et hic erat ſamarita
nus. Reſpondens autem iheſus dixit. Nō
ne decē mundati ſunt? Et nouē vbi ſunt?
Non eſt inuent⁹ qui rediret. et daret glo
riā deo: niſi hic alienigena. Et ait illi Sur
ge vade: quia fides tua ſaluū te fecit./ In
terrogatus autem a phariſeis quando ve
nit regnū dei: Reſpondens eis dixit. Non
veniet regnum dei cum obſeruacōe: neqȝ
dicent ecce hic aut ecce illic. Ecce em̄ reg
num dī intra vos eſt./ Et ait ad diſciplos ſ
ſuos. Veniet dies quando deſideratis vi-
dere vnum diem filij hominis: et non videbi
tis./ Et dicent vobis. Ecce hic et ecce il-
lic. Nolite ire: neqȝ ſectemini. Nam ſicut
fulgur coruſcans d ſub celo in ea qui ſub
celo ſunt fulget: ita erit filius hominis ī di
e ſua./ Primum autem oportet illum mul
ta pati: et reprobari a generacōne hac./
Et ſicut factum eſt ī diebꝰ noe: ita erit et
in diebꝰ filij hominis. Edebant et bibebant
vxores ducebant. et dabantur ad nupcias
vſqȝ in diem qua intrauit noe in archam:
et venit diluuium et perdidit omnes./ Si
militer ſicut factum eſt in diebꝰ loth Ede
bant et bibebant et vendebant plantabāt
et edificabant: qua die autem exijt loth a
zodomis: pluit ignem et ſulphur d celo:
et omnes perdidit. Secundum hec erit q̄
die filius hominis reuelabitur./ In illa ho
ra qui fuerit in tecto. et vaſa eius ī domo
ne deſcendet tollere illa: et qui in agro: ſi-
militer non redeat retro./ Memores eſto-
te vxoris loth./ Quicunqȝ queſierit aīam
ſuam ſaluam facere perdet illam: Et qui/
cunqȝ perdiderit illam: viuificabit eā./ Di
co vobis: in illa nocte erunt duo in lecto v-
no: vn⁹ aſſumetur et alter relinquetur.
Due erunt molentes in vnum: vna aſſu-
metur et altera relinquetur. Duo ī agro:
vn⁹ aſſumetur: et alter relinquetur./ Re-
ſpondētes dicunt illi. Vbi dn̄e? Qui dixit
illis. Vbicūqȝ fuerit corp⁹ illuc ↄgregabū
tur et aquile. Ca⁹. xviij

Dicebat autem et parabolam 10
ad illos: quoniam oportet Lu.219.
ſemper orare et non defice-
re: dicens. Iudex quidam
erat ī quadam ciuitate: qui
deum non timebat et hominem non reuere/
batur. Vidua autem quedam erat in ciui-
tate illa: et veniebat ad eum dicens. Vindi
ca me de aduerſario meo. Et nolebat per
multum tempus. Poſt hec autem dixit i
tra ſe. Et ſi deum non timeo nec hominem
reuereor: tamen quia moleſta eſt michi h
vidua vindicabo illam: ne in nouiſſimo ve
niens ſuggillet me. Ait autem dominus.
Audite quid iudex iniquitatis dicit. De⁹
autem non faciet vindictam electorum ſu
orum clamancium ad ſe die ac nocte: et pa
cienciam habebit in illis? Dico vobis: quia ci
to faciet vindictam illorum. Verūtamen
filius hominis veniens: putas inueniet fidem
in terra? Dixit autem et ad quoſdam qui ī
ſe confidebant tanq̄m iuſti et aſpernaban/
tur ceteros parabolam iſtam. Duo hoīes
aſcendebant ī templum vt orarent: vnus
phariſe⁹ et alter publicanus. Phariſeus
ſtans: hec apud ſe orabat. Deus gracias
ago tibi: quia non ſum ſicut ceteri hoim:
raptores: iniuſti: adulteri: velut eciam hic
publican⁹. Ieiuno bis ī ſabbato: decimas
do oīm que poſſideo. Et publican⁹ a lon
ge ſtans nolebat nec oculos ad celum le/
uare: ſed percuciebat pectus ſuum dicens
Deus propicius eſto michi peccatori. Di
co vobis: deſcendit hic iuſtificat⁹ ī domum
ſuam ab illo: /quia omnis qui ſe exaltat Lu.214. Mr.2.
humiliabitur: et qui ſe humiliat exaltabi 31.
tur./ Afferebant autem ad illum et infan/ Lu.216 Mr.122. Mr.94.
tes vt eos tangeret. Quod cum viderent
diſcipuli increpabant illos. Iheſus autem
conuocans illos dixit. Sinite pueros ve/
nire ad me: et nolite vetare eos. Talium
em̄ regnum dei./ Amen dico vobis: quicū- Lu.217. Mr.178
qȝ non acceperit regnum dī ſicut puer: nō Mr.94.
intrabit ī illud./ Et interrogauit eum qui Lu.218. Mr.193
dam princeps dicēs. Magiſter bone: quid Mr.104.

faciens vitam eternam poſſidebo ? Dixit
autem ei iheſus. Quid me dicis bonū? Ne
mo bonus niſi ſolus deus. Mandata noſti
Non occides: non mechaberis. non furtū
facies: non falſum teſtimonium dices. ho
nora prēm tuū et mrēm. Qui ait. Hec oīa
2 Lu.219. Mt.198. Mr.108. cuſtodiui a iuuentute mea./ Quo audito
iheſus: ait ei. Adhuc vnū tibi deeſt. Oia
queciīqz habes vende et da pauperibꝫ: et
habebis theſaurum i celo: et veni ſequere
2 Lu.220. Mt.194 Mr.109. me./ His ille auditis contriſtatus eſt: quia
diues erat valde. Videns autem iheſus il
lum triſtem factum dixit. Quam difficile
q̄ pecunias habent in regnum dei itrabūt
Facilius eſt enim camelum per foramen
acus tranſire: quam diuitem intrare i reg
nū dei. Et dixerunt q̄ audiebāt. Et q̄s po
teſt ſaluus fieri? Ait illis. Que impoſſibilia
ſunt apud hoīes: poſſibilia ſunt apud deū
Ait aūt petrus. Ecce nos dimiſimus om
2 Lu.221. Mt.198. Mr.110. nia: et ſecuti ſumus te./ Qui dixit eis. A/
men dico vobis: nemo eſt qui reliquit do
mum aut parentes aut fratres aut vxorē
aut filios ꝓpter regnum dei et non recipi
at multo plura in hoc tempore: et in ſecu
2 Lu.222. Mt.201. Mr.112. lo venturo vitam eternam./ Aſſumpſit
aūt iheſus duodecim: et ait illis. Ecce aſcē
dimus iheroſolimā et conſummabuntur oia
que ſcripta ſunt per ꝓphetas de filio hoīs
Tradetur enim gentibꝫ. et illudetur et fla
gellabitur: et conſpuetur: et poſtq̄m flagel
lauerint occident eū: et die tercia reſurget
10 Lu.223. / Et ipſi nichil horū intellexerūt. Et erat
verbū iſtud abſconditum ab eis: et non in
telligebant que dicebantur./ Factū ē aūt
2 Lu.228 Mt.204 Mr.116. cum appropinquaret iericho: cecus quidā
ſedebat ſecus viam mendicans. Et cū au
diret turbam pretereuntem: interrogabat
quid hoc eſſet. Dixerunt autem ei: q̄ ihe/
ſus nazarenus tranſiret. Et clamauit dicēs
Iheſu fili dauid: miſerere mei. Et q̄ preī
bant increpabant eum vt taceret. Ipſe
vero multomagis clamabat: fili dauid mi
ſerere mei. Stans aūt iheſus: iuſſit illum
adduci ad ſe. Et cū appropinquaſſet: inter
rogauit illū dicens. Quid tibi vis faciā?
At ille dixit. Dn̄e vt videā. Et ihs dixit
ei. Aſpice. Fides tua te ſaluum fecit. Et

confeſtim vidit: et ſequebatur illū magni
ficans deum. Et oīs plebs vt vidit dedit
laudem deo. Capitulum. xix.

Et ingreſſus perambulabat
ihericho. Et ecce vir nomi
ne zacheus: et hic princeps 01 Lu.224.
erat publicanorum: et ipſe
diues. Et q̄rebat videre ihe
ſum quis eſſet: et non poterat pre turba:
quia ſtatura puſillus erat. Et precurrēs aſcē
dit in arborem ſicomorū vt videret eū.
quia inde erat tranſiturus. Et cū veniſſet
ad locum: ſuſpiciens iheſus vidit illum: et
dixit ad eum. Zachee feſtinans deſcēde:
quia hodie in domo tua oportet me mane
re. Et feſtinans deſcendit: et excepit illū
gaudens. Et cū viderent oēs murmura/
bāt dicentes: q̄ ad hoīem peccatorē diuer
tiſſet. Stans aūt zacheus dixit ad iheſū.
Ecce dimidiū bonorū meorū dn̄e do pau
peribꝫ: et ſi quid aliquem defraudaui red/
do quadruplū. Ait iheſus ad eū. Quia ho
die ſalus domui huic facta eſt: eo q̄ ipſe fi
lius ſit abrahe./ Venit enī filius hoīs querē
et ſaluū facere qđ perierat./ Hec illis audi 4 Lu.226. Mt.
entibꝫ adiciens dixit parabolam: eo q̄ eſ 10
ſet ꝓpe iheruſalē. et quia exiſtimarēt q̄ cō Lu.227.
feſtim regnum dei manifeſtaretur./ Dixit ergo
Homo quidam nobilis abijt in regionē
longinquā accipere ſibi regnū: et reuerti./ 2 Lu.228 Mt.269 Mr.142.
Vocatis autē decem ſeruis ſuis: dedit eis
decem mnas: et ait ad illos. Negociamini 4 Lu.229 Mt.270
dū venio. Ciues autē eius oderant eū: et
miſerunt legacōnem poſt illum dicentes
Nolumus hūc regnare ſup nos. Et factū
eſt vt rediret accepto regno: et iuſſit voca
ri ſeruos quibꝫ dedit pecuniā: vt ſciret q̄n
tū quiſqz negociatus eſſet. Venit autem
primus dicens. dn̄e: mna tua decem mnas
acq̄ſiuit. Et ait illi. Euge bone ſerue: q̄a i
modico fuiſti fidelis: eris poteſtatē habēs
ſupra decem ciuitates. Et alter venit dicēs
Domine: mna tua fecit quinqz mnas. Et
huic ait. Et tu eſto ſuper quinqz ciuitates
Et alter venit dicens. Domine ecce mna
tua: quam habui repoſitam i ſudario. Ti
mui enim te quia homo auſteris es: tolliſ
quod non poſuiſti. et meteſ qđ nō ſeminaſti

Dixit ei. De ore tuo te iudico ſerue neq̄m
Sciebas q̄ ego homo auſteris ſum tolleſ
q̄ non poſui: et metens qđ non ſeminaui.
Et quare non dediſti pecuniam meam ad
menſam: et ego veniēs cū vſuris vtiq̄ ex
egiſſem illud. Et aſtantibꝫ dixit. Auferte
ab illo mnam: ⁊ date illi qui decem mnaſ
habet. Et dixerunt ei. Domine: habet de
cem mnas. / Dico autem vobis: q̄ omni
habenti dabitur et abundabit: ab eo autē
qui nō habet et quod habet auferetur ab
eo. / Verūtamen inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare ſuper ſe adducite
huc: et interficite ante me. / Et hijs dictis
precedebat aſcendens iheroſolimā. Et fac
tum ē cū appropinquaſſet ad bethphage
et bethaniam ad montem qui vocat̄ oli-
ueti: miſit duos diſcipulos ſuos dicens.
Ite i caſtellū quod contra vos eſt. In qđ
introeuntes inuenietis pullum aſine alli-
gatū: cui nemo vnq̄m hoim ſedit. Solui
te illū: et adducite. Et ſi quis vos interro
gauerit quare ſoluitis: ſic dicetis ei. Quia
dominus operā eius deſiderat. / Abierunt
aūt qui miſſi erāt: et iuenerūt ſicut dixit il
lis ſtantem pullū. Soluentibꝫ autem illis
pullū: dixerūt domini eius ad illos Quid
ſoluitis pullum? At illi dixerūt. Quia do
minus eum neceſſariū habet Et duxerūt
illum ad iheſum. Et iactantes veſtimēta
ſua ſupra pullum: impoſuerunt iħm. Eū
te aūt illo ſubſternebant veſtimēta ſua i
via. / Et cum appropinquaret iā ad deſcē
ſum montis oliueti: ceperunt omnes turbe
deſcendenciū gaudentes laudare deum vo
ce magna ſuper omnibꝫ quas viderāt vir
tutibꝫ dicentes. Benedictus qui venit rex
in nomine domini: pax in celo et gloria i
excelſis. / Et quidam phariſeoꝝ de tur-
bis dixerūt ad illū. Magiſter increpa di-
ſcipłos tuos. Quibꝫ ipſe ait. Dico vobꝫ:
q̄ ſi hij tacuerit lapides clamabunt. / Et
vt appropinquauit: videns ciuitatē fleuit
ſuper illam dicens. Quia ſi cognouiſſes ⁊
tu. Et quidem in hac die tua que ad pacē
tibi: nunc autem abſcondita ſunt ab ocul'
tuis. Quia veniēt dies in te: et circūdabūt
te inimici tui vallo; et circundabunt te: et
coāguſtabunt te vndiq̄: et ad terram pro
ſternent te et filios tuos qui i te ſūt. / Et
non relinquent in te lapidem ſuper lapi-
dem: eo q̄ nō cognoueris tēp⁹ viſitacōis Lu. 238. Mt. 211. Mr. 121. Jo. 21.
tue. / Et ingreſſus in templum cepit eicere
vendentes et ementes: dicens illis. Scrip-
tum eſt: q̄ dom⁹ mea dom⁹ oracōnis eſt.
Vos aūt feciſtis illā ſpeluncā latronum. Lu. 239. Mt. 220 Mr. 122. et 129. Jo. 81. et 88 et 11
/ Et erat docens quotidie in templo Prin
cipes aūt ſacerdotū et ſcribe et pncipes ple
bis querebant illum pdere: et nō inuenie
bant qđ facerent illi. Omnis eni populꝰ ſu
ſpenſus erat audiēs illū. Ca⁹. xx

Et factum eſt in vna dieꝝ Lu. 280. Mt. 214 Mr. 124.
docēte illo pp̄lꝫ in templo
⁊ euāgeliſante: cōuenerūt
pncipes ſacerdotū ⁊ ſcribe cū
ſenioribꝫ: et aiunt dicentes
ad illum. Dic nobis in qua poteſtate hec fa
cis. Aut q̄s ē qui dedit tibi hāc poteſtatē?
Reſpōdens aūt iħs dixit ad illos. Inter
rogabo vos et ego vnū verbū. Rńdete mi
chi. Baptiſmū iohānis đ celo erat: an ex
hominibꝫ? At illi cogitabant inter ſe dicen
tes. Quia ſi dixerim⁹ de celo dicet. Qua-
re ḡ non credidiſtis illi? Si aūt dixerim⁹
ex hominibꝫ: plebs vniuerſa lapidabit noſ
Certi ſunt eni iohannem pphetā eſſe. Et
reſponderunt ſe neſcire vnde eſſet. Et iħs
ait illis. Neq̄ ego dico vobis: i q̄ poteſta
te hec facio. / Cepit autem dicere ad plebē Lu. 281. Mt. 219 Mr. 128.
parabolam hanc. Homo plantauit vineā
et locauit eam colonis: et ipſe peregre fu-
it multis temporibꝫ. Et i tpe miſit ad cul
tores ſeruū: vt de fructu vinee darēt illi.
Qui ceſum dimiſerunt eum inanē. Et ad
didit alterū ſeruū mittere. Illi aūt hunc
q̄ꝫ cedentes et afficientes contumelia: di-
miſerunt inanē. Et addidit terciū mittē:
q̄ et illū vulnerantes eiecerūt. Dixit autē
dominus vinee. Quid faciā? Mittā filium
meum dilectū: forſitan cū hūc viderint ve
rebunt̄. Quem cum vidiſſent coloni: co-
gitauerunt intra ſe dicentes. Hic ē heres
Occidam⁹ illum: ut noſtra fiat hereditaſ
Et eiectum illum extra vineā occiderunt.
Quid ḡ faciet illis dn̄s vinee. Veniet et p
det colonos iſtos: et dabit vineam alijs.

Quo audito dixerunt illi. Abſit. Ille aūt
aſpiciens eos ait. Quid eſt ergo hoc qđ ſcriptū
eſt. lapidem quem reprobauerunt edifi=
cantes hic factꝰ eſt in caput anguli? Om/
nis q̄ ceciderit ſup̄ illum lapidem conquaſſa
bitur: ſup̄ quem aūt ceciderit. comminuet il/
1 Lu·292 Mt·226 Mr 129·7·122 Jo 88·et 84·et·AA· lum./ Et querebant principes ſacerdotū
et ſcribe mittere i illū manꝰ illa hora: et ti
muerunt populū. Cognouerūt eñ q̄ ad
2 Lu·293·Mt·223· Mr·130· ipſos dixerit ſimilitudinē hanc./ Et ob/
ſeruantes miſerunt inſidiatores q̄ ſe iuſtoſ
ſimularent. vt caperent eū in ſermone: vt
traderēt illū principatui et poteſtati p̄ſidis.
Et interrogauerunt eū dicentes. Magiſter
ſcimꝰ q: recte dicis et doces: et nō accipis
pſonā: ſed viā dei in veritate doces. Licet
nobis dare tributū ceſari an non? Conſide/
rans aūt dolū illoꝝ. dixit ad eos. Quid
me temptatis? Oſtendite m̄ denariū. Cu
ius habet ymaginē et inſcripcōem? Rn̄dē
tes dixerunt. Ceſaris. Et ait illis. Reddi
te ergo que ſunt ceſaris ceſari. et que ſunt di
deo. Et non potuerunt verbū eiꝰ rep̄hen=
dere corā plebe: et mirati i reſponſo eiꝰ ta/
cuerunt. Acceſſerūt aūt q̄dā ſaduceoꝝ.
q̄ negant eſſe reſurrectōem: et interrogaue
runt eū dicētes. Magiſter. moyſes ſcrip/
ſit nobis: ſi frat' alicuiꝰ mortuꝰ fuerit hn̄s
vxorē: et hic ſine liberis fuit vt accipiat
eā frat' eiꝰ vxorem: et ſuſcitet ſemē fratri
ſuo. Septē ergo fratres erant: et primus ac
cepit vxorē et mortuꝰ eſt ſine filijs. Et ſe
quēs accepit illam: et ipſe mortuus ē ſine
filio. Et terciꝰ accepit illam: ſimiliter et
oīs ſeptē et non reliq̄runt ſemē: et mor
tui ſunt. Nouiſſime oīm mortua ē et mu/
lier. In reſurrectōe ergo cuius eoꝝ erit v=
xor? Siquidē ſeptē habuerunt eam vxo/
rē. Et ait illis iheſus. Filij huiꝰ ſeculi nu/
būt et tradunt' ad nupcias: illi vero q̄ dig
ni habebunt' ſeculo illo. et reſurrectōe ex
mortuis neq̄ nubent neq̄ ducēt vxores:
neq̄ vltra mori poterunt. Equales enim
angel' ſunt: et filij ſunt dei. cū ſint filij re/
ſurrectōis. Quia vero reſurgant mortui.
et moyſes oſt̄dit ſecus rubū: ſicut dicit do
minum deū abraham et deū yſaac. et deū
iacob. Deꝰ aūt non eſt mortuoꝝ ſꝫ viuo

rum. Omnes enim viuūt ei. Reſponden/
tes aūt q̄dam ſcribaꝝ. dixerunt ei Magi
ſter bene dixiſti./ Et ampliꝰ non audebant 2 Lu·298 Mt·226 Mr·133·
eū quicq̄m interrogare/ Dixit aūt ad illoſ
Quomodo dicūt xp̄m filium dauid eſſe: 2 Lu·294 Mt·224 Mr·138·
et ip̄e dauid dicit in libro pſalmoꝝ. Dix
it dominꝰ domino meo ſede a dextris me
is. donec ponā inimicos tuos ſcabellū pe/
dū tuoꝝ: Dauid ergo dominū illum vo/
cat: et quomodo filius eius eſt?/ Audiēte
autem omni populo dixit diſcipulis ſu/ 2 Lu·296 Mt 229 Mr·134·
is. Attēdite a ſcribis q̄ volūt ambulare i
ſtol'. et amant ſalutacōes in foro: et p̄mas
cathedras i ſynagogis: et p̄mos diſcubitꝰ
in cōuiuijs./ Qui deuorant domos vidua/ 8 Lu·297·Mt·136
rū: ſimulantes longā oracōem. Hij accipi
ent dāpnacōem maiorē. Capᵐ. xxi

Reſpiciens autem vidit eos q̄
mittebant munera ſua in ga/
zophilaciū diuites Vidit au
tem et quandam viduā pau
perculam mittentem era minuta duo. Et
dixit. Vere dico vobis:/ quia vidua hec pau
per pluſq̄ omnes miſit. Nam omnes hij
ex abundanti ſibi miſerunt in munera dei:
hec autem ex eo quod deeſt illi omnem
victum ſuum quem habuit miſit./ Et q̄ 2 Lu·298 Mt·232 Mr·131·
buſdam dicentibꝰ de templo q̄ bonis lapi
dibus et donis ornatū eſſet. dixit. Hec q̄
videtis. venient dies in quibꝰ non relinq̄
tur lapis ſup lapidem qui non deſtruat'.
/ Interrogauerunt autem illum dicentes 2 Lu·299·Mt·232 Mr·138·
Preceptor quando hec erunt: et quod ſig
nū cū fieri incipient? Qui dixit. Videte ne
ſeducamini. Multi eñ venient i nomine
meo dicētes quia ego ſū: et tp̄s appropin
quauit. Nolite ire poſt eos cū aūt audieri
tis p̄lia et ſedicōnes. nolite terreri. Opor
tet p̄mū hec fieri: ſꝫ nōdū ſtatim finis. Tūc
dicebat illis. Surgēt gēs cōtra gentē et reg
num aduerſus regnū: et terremotꝰ mag
ni erunt per loca. et peſtilēcie et fames: ter
roreſq̄ de celo. et ſigna magna erunt/ Sꝫ 1 Lu·290 Mt·253 et·84·Mr·139 Jo·181·et 186·
ante hec omnia inicīēt vobis manꝰ ſuas:
et perſequentur tradentes in ſynagogas et
cuſtodias: trahentes ad reges et preſideſ
propter nomen meū. Continget autem vobi 2 Lu·291·Mt·88·
in teſtimoniū./ Ponite ergo in cordibuſ. Mr·141·

veſtris non premeditari quemadmodū re
ſpondeatis. Ego enim dabo vobis os ⁊ ſa
pienciā: cui non poterunt reſiſtere et cōtra
dicere om̄s aduerſarij veſtri. Trademini
aūt a parentibꝫ et fratribus et cognatis et
amicis: et morte afficient ex vobis. Et eritis
odio omnibꝫ hominibꝫ propter nomē me
um. Et capillus de capite veſtro non peri/
bit. In paciencia veſtra poſſidebitis aīas
veſtras./ Cum autem videritis circumdari
ab exercitu iheruſalem: tunc ſcitote q̄a ap
propinquauit deſolacio eius./ Tūc qui i
iudea ſunt fugiant ad montes: et q̄ in me
dio eius diſcedant. et qui in regionibꝫ nō
intrent in eam: quia dies vlcionis hij ſūt
vt impleant᷑ omnia que ſcripta ſūt./ Ve
autem pregnantibꝫ et nutrientibꝫ in illis
diebꝫ./ Erit enim preſſura magna ſuper
terram: et ira populo huic./ Et cadent in
ore gladij: ⁊ captiui ducentur i omnes gē
tes Et iheruſalem calcabitur à gentibꝫ: do
nec impleantur tempora nacionum./ Et
erunt ſigna i ſole et luna et ſtellis: et iter
ris preſſura genciū pre confuſione ſonitus
maris et fluctuum areſcentibꝫ hominibus
pre timore et expectacione que ſupueniēt
vniuerſo orbi. Nam virtutes celoꝝ mo
uebuntur./ Et tunc videbunt filium homi
nis venientem in nube cū poteſtate mag/
na et maieſtate. Hijs autem fieri incipienti
bꝫ: reſpicite et leuate capita veſtra: quoni
am appropinquat redēpcio veſtra. Et dix
it illis ſimilitudinem. Videte ficulneam ⁊
omnes arbores: cum producunt iam ex ſe
fructum ſcitis quoniam prope eſt eſtas.
Ita et vos cū videritis hec fieri: ſcitote q̄
niam prope eſt regnum dei. Amē dico vo
bis: quia nō preteribit generacio hˀ donec
omnia fiant. Celum et terram tranſibūt.
verba autem mea non trāſibunt./ Atten
dite aūt vobis ne forte grauent᷑ corda ve
ſtra in crapula et ebrietate et curis huiꝰ vi
te: et ſuperueniat in vos repentina dies il
la. Tanq̄m laqueꝰ ſuperueniet in om̄s:
qui ſedent ſup faciem omnis terre. Vigi/
late ḡ omni tp̄e orantes: vt digni habea
mini fugere iſta oīa q̄ futura ſunt: et ſtare
ante filiū hominis. Erat aūt diebꝫ docens in
templo: noctibꝫ vero exiēs morabat᷑ i mon
te q̄ vocat᷑ oliueti. Et oīs ꝓplus manica/
bat ad eū i tēplo audire eū. Caᵐ. xxij

Appropinquabat aūt dies fe/ Lu·260 Mt·2·48
ſtꝰ azimoꝝ q̄ dicitur paſcha Mr·146· Jo·20·
/Et querebant p̄ncipes ſacer= Lu·261·Mt·2·20·
dotum et ſcribe quomodo eū i Mr·129·et 122
terficerent: timebant vero plebem./ Intra Jo·11·et 84·et·
uit autem ſathanas in iudam qui cogno/ 88 Lu·262·Jo·113 et
minabatur ſcarioth· vnum de duodecim: 128· Lu·263·Mt·2·48
/et abijt et locutus eſt cum principibꝫ ſa= Mr·160·
cerdotū ⁊ magiſtratibꝫ quemadmodū illū
traderet eis. Et gauiſi ſunt: et pacti ſūt pe
cuniā illi dare. Et ſpopondit. Et q̄rebat
oportunitatē: vt traderet illū ſine turbis.
Venit aūt dies azimorū: in q̄ neceſſe erat
occidi paſcha. Et miſit petrū et iohānem
dicēs. Euntes parate nob̄ paſcha: vt mā
ducemꝰ. At illi dixerūt. Vbi vis paremꝰ?
Et dixit ad eos. Ecce introeūtibꝫ vob̄ in
ciuitatem occurret vob̄ homo amphoram
aque portans: ſequimini eū in domū in q̄m
intrat: et dicetis patrifamilias domꝰ. Di
cit tibi magiſter. Vbi ē diuerſoriū vbi pa=
ſcha cū diſcipulis meis manducē? Et ipſe
oſtēdet vobis cenaculū magnū ſtratū: ⁊ ibi
parate. Euntes aūt inuenerūt ſic̄ dixit il/
lis: et parauerūt paſcha. Et cū facta eſſet
hora diſcubuit: et duodecim apli cum eo.
/Et ait illis. Deſiderio deſideraui hoc pa Lu·268·
ſcha mādu care vobiſcum: anteq̄m paciar.
/Dico eīm vob̄: q̄a ex hoc nō māducabo il Lu·264 Mt·284
lud donec impleat᷑ i regno dei. Et accep= Mr·166·
to calice gr̄as egit et dixit. Accipite et di/
uidite iter vos. Dico eīm vob̄: q̄ nō bibā
de generacione vitis donec regnū dei veni
at./ Et accepto pane gr̄as egit et fregit: Lu·266·Mt·288
et dedit eis dicēs. Hoc eſt corpꝰ meū: qđ Mr·164· Jo·61·
ꝓ vobis datur. Hoc facite in meā cōme= et·74·et·64
moracōem/ Similiter et calicem: poſtq̄m Lu·267 Mt·284
cenauit dicens. Hic eſt calix nouū teſtamē Mr·166
tū in ſanguine meo: qui pro vobis fundet᷑
/Verūtamē ecce manus tradentis me me Lu·268·Mt·281·
cum eſt in menſa. Et quidem filiꝰ hominis Mr·163·
ſecundum qđ definitū ē vadit. Veruntā= Lu·269·Mt·280
men ve homini per quē tradet᷑./ Et ipſi ce Mr·162·
perunt querere inter ſe: quis eſſet ex eiſ q̄ Lu·270·Mt·203
hoc facturꝰ eſſet./ Facta ē aūt et contencio Mr·118·

inter eos: quis eoꝝ videretur eſſe maioꝛ
Dixit aūt eis. Reges gencium dominant
eoꝝ. et qui poteſtatē habent ſup eos be/
nefici vocant. Vos aūt non ſic. Sꝫ q̄ ma
10 Lu·213· ioꝛ eſt in vobis fiat ſicut iunioꝛ: et qui p̄
ceſſoꝛ eſt ſicut miniſtratoꝛ/ Nam quis ma
ioꝛ eſt? Qui recumbit: an qui miniſtrat?
Nonne qui recūbit? Ego autem ī medio
veſtrū ſum ſicut qui miniſtrat. Vos autē
eſtis q̄ ꝑmanſiſtis mecum ī temptacōib
meis. Et ego diſpono vobis ſicut diſpo/
ſuit michi pr̄ me⁹ regnū: vt edatis et bi/
Lu·212·Mr·194 batis ſup menſam meā in regno meo:/ &
10 Lu·213· ſedeatis ſup thronos duodecim iudicantes
duodecim tribꝫ iſrahel./ Ait autē domin⁹
ſymoni. Symō: ecce ſathanas expetiuit
9 Lu·218·Jo·221 vos vt cribraret ſic triticū. Ego aūt roga/
et·229· uī pro te: ut non deficiat fides tua./ Et tu
1 Lu·214·Mt·289 aliquando conuerſus: confirma fratres tu
Mr·170·Jo·126· os./ Qui dixit ei. Domine tecum parat⁹
ſum et in carcerē et in mortem ire. Et ille
dixit. Dico tibi petre: non cantabit hodie
10 Lu·216· gallus. donec ter abneges noſſe me./ Et
dixit eis. Quādo miſi vos ſine ſacculo et
pera et calceamētis: nūqd aliqd defuit vo
bis? At illi dixerunt. Nichil. Dixit ḡ eis.
Sꝫ nunc q̄ habet ſacculū tollat: ſimilr̄ et
8 Lu·221·Mt·216 perā. Et qui non habet: vendat tunicā ſuā
et emat gladium/ Dico enim vobis: quo
niāꝫ adhuc hoc qd̄ ſcriptum eſt oportet im
pleri in me: et qꝫ cum iniqs deputatus eſt
Etenī ea q̄ ſunt de me finē hn̄t. At illi di
10 Lu·218· xerunt. Dn̄e: ecce duo gladij hic./ At il
1 Lu·219·Mt·291· le dixit eis. Satis eſt./ Et egreſſus ibat
Mr·172·Jo·146· ſecundum conſuetudinem ī montē oliua=
rū. Secuti ſunt illum et diſcipuli./ Et cūꝫ
2 Lu·280·Mt·296 peruemiſſet ad locū: dixit illis. Orate: ne
Mr·177· 1 intretis in temptacōem./ Et ipſe auulſus
Lu·281·Mt·292 ē ab eis quantum iactus eſt lapidis: & po
Mr·174·Jo·161· ſitis genibꝫ oꝛabat dicēs Pat: ſi vis trāſ
1 Lu·282·Mt·294 fer calicem iſtum a me./ Veruntamen nō
Mr·176·Jo·82· mea voluntas: ſed tua fiat./ Apparuit aūt
et·171· 10 illi angelus de celo cōfoꝛtans eum. Et fac
Lu·238· tus in agonia prolixi⁹ oꝛabat. Et fact⁹ ē
ſudoꝛ eius. ſicut gutte ſanguinis decurren
2 Lu·289·Mt·296 tis in terram/ Et cum ſurrexiſſet ab oracī
Mr·177· one et veniſſet ad diſcipulos ſuos: inuenit
eos dormiētes p̄ triſticia. Et ait ill' Quid

dormitis. Surgite oꝛate: ne intretis ī tēp/
tacōnem./ Adhuc eo loquente: ecce tur= 1 Lu·284·Mt·30
ba. et q̄ vocabat iudas vnus de duodecim Mr·181·Jo·158
antecedebat eos: et appropinq̄uit iheſu. vt et·79· 2
oſcularet eum./ Iheſus autē dixit illi. Iu Lu·285·Mt·30
da. oſculo filium hominis tradis?/ Viden Mr·182·
tes autem hij qui circa ipſum erant quod 1 Lu·287·Mt·3
futurū erat: dixerunt ei. Domine: ſi percu Mr·183·Jo·150
tim⁹ in gladio? Et percuſſit vnus ex illis
ſeruū pꝛincipis ſacerdotū: et āputauit au
riculam ei⁹ dextram. Reſpōdens aūt ihs
aic. Sinite vſqꝫ huc./ Et cum tetigiſſet 10 Lu·288·
auriculam eius. ſanauit eum./ Dixit autē 1 Lu·289·Mt·30
iheſus ad eos qui venerant ad ſe pꝛīcipes Mr·182·Jo·160
ſacerdotum et magiſtratus templi et ſeni/
oꝛes. Quaſi ad latronem exiſtis cum gla/
dijs et fuſtibꝫ. Cum quotidie vobiſcū fue
rim in templo: non extendiſtis manus in
me. Sed hec eſt hoꝛa veſtra: & poteſtas te
nebrarum./ Comprehendentes autem eū 1 Lu·290·Mt·30
duxerunt ad domum pꝛīcipis ſacerdotū. Mr·187·Jo·162
/petrus vero ſequebatur a longe. Accen et·218· 8
ſo autem igne in medio atrij. et circūſedē Lu·291·Mt·31
tibꝫ illis: erat petrus in medio eorū. Quē Mr·179·Jo·166
cum vidiſſet ācilla quedā ſedentem ad lu et 166·
men: et eum fuiſſet intuita dixit. Et hic cū
illo erat. At ille negauit eum dicens Mu
lier: non noui illum./ Et poſt puſillum ali 1 Lu·292·Mt·31
us videns eum dixit. Et tu de illis es Pe Mr·196·Jo·17
trus vero ait. O homo non ſum. Et inter
uallo facto quaſi hoꝛe vnius: ali⁹ quidaꝫ
affirmabat dicēs. Vere et hic cū illo erat:
nam et galileus eſt. Et ait petr⁹. Homo:
neſcio quid dicis Et continuo adhuc illo
loquente cantauit gallus./ Et conuerſus 2 Lu·293·Mt·316·
dominus reſpexit petrum Et recoꝛdat⁹ ē Mr·194·
petrus verbi domini ſicut dixerat: q2 priuſqꝫ
gall⁹ cātet. ter me negabis. Et egreſſus
foꝛas petrus fleuit amare/ Et viri qui te/ 1 Lu·298 Mt·31
nebant illum. illudebāt ei cedentes. Et ve Mr·198·Jo·17
lauerunt eum: et percutiebāt faciē ei⁹: et inē
rogauerūt eū dicentes Pꝛophetiza Quis
ē q̄ te percuſſit? Et alia multa blaſphemā
tes dicebāt ī eum/ Et vt factus ē dies: cō 2 Lu·294 Mt·31
uenerūt ſenioꝛes plebis et pꝛincipes ſacer Mr·198
dotum et ſcribe: et duxerunt illum in conſi/
liuꝫ ſuum dicentes. Si tu es xp̄s. dic nob
/Et ait illis. Si vobis dixero non credetis 1 Lu·296·

michi: ſi aūt ⁊ interrogauero non reſpōde
bitis michi: neqʒ dimittetis/ Ex hoc autē
erit filius hominis ſedens a dextris virtutis
dei./ Dixerunt autē omnes. Tu ergo es
filius dei. Qui ait. Vos dicitis: quia ego
ſum./ At illi dixerunt. Quid adhuc deſi
deramus teſtimonium? Ipſi enim audiui
mus de ore eius. Ca. xxiij.

E T ſurgens omnis multitudo
eorum duxerunt illum ad pi
latum./ Ceperunt autem ac
cuſare illum dicentes. Hunc in
uenimus ſubuertentem gentem noſtram:
et prohibentem tributa dari ceſari: ⁊ dicen
tem ſe criſtum regem eſſe./ Pilatus autē
interrogauit eum dicens. Tu es rex iu
deorum? At ille reſpondens ait. Tu dicis
/ Ait autem pilatus ad principes ſacerdotū
⁊ turbas. Nichil inuenio cauſe in hoc homi
ne./ At illi inualeſcebant dicentes. Com
mouit populum docens per vniuerſam iu
deam incipiens a galilea vſqʒ huc. Pila
tus autem audiens galileā: interrogauit
ſi homo galileus eſſet. Et vt cognouit quod
de herodis poteſtate eſſet remiſit eū ad he
rodē: qui et ipſe iheroſolimis erat illis diebus
Herodes aūt viſo iheſu: gauiſus ē valde
Erat enim cupiēs ex multo tempore videre eū
eo quod audiret multa de eo: et ſperabat ſig
num aliquod videre ab eo fieri. Interroga
bat aūt illū multis ſermonibus: at ipſe nichil
illi reſpōdebat./ Stabāt aūt principes ſacer
dotum et ſcribe conſtanter accuſantes eū.
/ Spreuit aūt illum herodes cum exercitu
ſuo: et illuſit indutū veſte alba: et remiſit
ad pilatum. Et facti ſunt amici herodes ⁊
pilatus in ipſa die: nam antea inimici erant
ad inuicem./ Pilatus aūt conuocatis prin
cipibus ſacerdotū ⁊ magiſtratibus ⁊ plebe:
dixit ad illos. Obtuliſtis michi hunc ho
minem quaſi auertentem populū: et ecce
ego coram vobis interrogans nullam cau
ſam inuenio in homine iſto: ex hiis in qui
bus eū accuſatis./ Sed neqʒ herodes. Nam
remiſi vos ad illum: et ecce nichil dignū
morte actum eſt ei./ Emendatū ergo illū
dimittam. Neceſſe aūt habebat dimittere
eis per diem feſtū vnū./ Exclamauit au

tem ſimul vniuerſa turba dicens. Tolle
hunc: et dimitte nobis barrabam. Qui erat
propter ſedicionem quandā factā in ciuitate ⁊
homicidium miſſus in carcerē./ Iterum au Lu.311. Mt.326.
tem pilatus locutus eſt ad eos: volēs dimit Mr.204. Jo.188.
tere iheſum. At illi ſucclamabāt dicentes et.192.
Crucifige: crucifige eum./ Ille autē tercio Lu.312. Jo.182.
dixit ad illos. Quid enim mali fecit iſte? et.190. et.186.
Nullā cauſam mortis inuenio in eo. Cor
ripiam ergo illum et dimittā./ At illi in
ſtabāt vocibus magnis poſtulantes vt cru Lu.313. Mt.326.
cifigeretur: et inualeſcebāt voces eorum. Mr.204. Jo.192.
/ Et pilatus adiudicauit fieri peticionem eo et.188.
rum. Dimiſit aūt illis eum qui propter ho Lu.318. Mt.328.
micidium et ſedicionem miſſus fuerat in car Mr.206 Jo.196.
cerē quem petebant: iheſum vero tradidit
voluntati eorum./ Et cum ducerent eū ap
prehenderunt ſymonē quendā cyrenenſem Lu.314. Mt.331.
venientem de villa: et impoſuerūt illi cru Mr.209. Jo.194.
cē portare poſt iheſum/ Sequebatur aūt illū Lu.316.
multa turba populi et mulierū: que plan
gebant et lamētabantur eū. Conuerſus aūt
ad illas iheſus dixit. Filie iheruſalē nolite
flere ſuper me: ſed ſuper voſipſas flete. ⁊
ſuper filios veſtros. Quoniam ecce veni
ent dies in quibus dicent Beate ſteriles. et
ventres qui non genuerūt: ⁊ vbera que non
lactauerunt. Tunc incipient dicere mōti
bus cadite ſuper nos: ⁊ collibus operite nos Lu.314. Mt.336.
Quia ſi in viridi ligno hec faciunt in arido Mr.214. Jo.198.
quid fiet?/ Ducebantur aūt ⁊ alij duo nequā
cum eo: vt interficerentur./ Et poſtquā ve Lu.318. Mt.332.
nerūt in locū qui vocatur caluarie. ibi cruci Mr.210. Jo.194.
fixerūt eum./ et latrones: vnum a dextris Lu.319. Mt.336.
et alterū a ſiniſtris./ Iheſus autē dicebat Mr.214. Jo.198.
Pater dimitte illis. Non enim ſciunt quid Lu.320.
faciunt./ Diuidentes vero veſtimenta eius Lu.321. Mt.332.
miſerunt ſortes. Et ſtabat populus expec Mr.212. Jo.201.
tans: / et deridebant eum principes cū eis di
cētes. Alios ſaluos fecit: ſe ſaluū faciat. Lu.322. Mt.338.
ſi hic eſt xpūs dei electus./ Illudebant aūt Mr.218.
ei et milites accedentes: et acetū offerētes Lu.323. Mt.342. Mr.222.
ei dicentes. Si tu es rex iudeorum ſaluū te Lu.328. Mt.334.
fac./ Erat aūt et ſuperſcripcio ſcripta ſuper eū Mr.218. Jo.199.
litteris grecis et latinis et hebraicis: hic ē
rex iudeorum./ Vnus autem de hiis qui pē Lu.324. Mt.339.
debant latronibus blaſphemabat eū dicēs Mr.219.
Si tu es criſtus: ſaluum fac teipſū et nos

10 Lu·326· /Reſpōdens aūt alter icrepabat eū dicēs
Neqȝ tu times deum: q in eadem damna
cione es. Et nos quidem iuſte: naȝ digna
factis recipim⁹. Hic vero nichil mali geſ
ſit. Et dicebat ad ihm. Dn̄e: memento mei
cū veneris in regnū tuū. Et dixit illi ihus.
Amen dico tibi: hodie mecū eris i paradi
2 Lu·324·Mr·320· ſo./Erat aūt fere hora ſexta: ⁊ tenebre fac
Mt 220 2 te ſunt in vniuerſam terram vſqȝ in horā
Lu·328·Mr·322· nonam. Et obſcuratus eſt ſol: /et velum
·Mt·222 1 tēpli ſciſſum eſt medium/Et clamans vo
Lu·329·Mr·323· ce magna ihs ait. Pater: i man⁹ tuas cō
Mt·223·Jo·202 2 mendo ſpūm meum. Et hec dicens expi/
Lu·330·Mr·326· rauit./Videns aūt centurio qd factum fu
Mt·224· erat: glorificauit deum dicens. Vere hic
10 Lu·331· homo iuſtus erat./Et omnis turba eorū
q ſimul aderant ad ſpectaculū iſtud· et vi
debant que fiebant: percucientes pectora
ſua reuertebant᷑ Stabant aūt omnes no
ti ei⁹ a longe: et mulieres que ſecute eum
1 Lu·332·Mr·328· erāt a galilea hec vidētes./Et ecce vir no
Mt·221·Jo·206 mine ioſeph qui erat decurio· vir bon⁹ et
iuſtus: hic non conſenſerat conſilio et acti
bus eoꝝ· ab arimathia ciuitate iudee: q
expectabat et ipſe regnum dei. Hic acceſ/
1 Lu·333·Mr·329· ſit ad pilatum et pecijt corp⁹ ihesu: /et de
Mt·228·Jo·208 poſitum inuoluit ſindone: ⁊ poſuit eū i mo
numento exciſo: in quo nōdum quiſqȝ po
10 Lu·338· ſitus fuerat./Et dies erat paraſceues: et
ſabbatū illuceſcebat. Subſecute aūt mu
lieres que cum eo venerant de galilea vide
runt monumentum: et quemadmodū po/
8 Lu·334·Mr·230· ſitum erat corpus eius:/ et reuertētes pa
rauerunt aromata et vnguenta: et ſabba/
to quidem ſiluerūt ſecundum mandatum

Cap⁹. xxiiij

1 Lu·335·Mr·342· Una autem ſabbati valde di
Mt·231·Jo·209· luculo venerunt ad monumē
tum portantes que parauerāt
aromata: et inuenerunt lapi/
dem reuolutum a monumento ⁊ ingreſſe
non inuenerunt corpus domini ihesu. Et
factum eſt dum mente conſternate eſſent
de iſto· ecce duo viri ſteterunt ſecus illas
2 Lu·331·Mr·343· in veſte fulgenti/Cum timerent autem et
Mt·232· declinarent vultum in terram: dixerūt ad
illas. Quid queritis viuentem cum mortu
is? Non ē hic: ſed ſurrexit. Recordamini

qualiter locutus eſt vobis· cū adhuc i ga
lilea eſſet dicens. Quia oportet filium ho
minis tradi in manus hominū peccatorū:
et crucifigi ·et die tercia reſurgere./Et re/ 2 Lu·338·Mr·348
cordate ſunt verborum eius: et regreſſe a Mt·233·
monumento nūciauerunt hec omnia illis
vndecim: et ceteris omnibus·/ Erat aūt ma 10 Lu·339·
ria magdalene· et iohanna· et maria iaco
bi: et cetere q cū eis erāt: q dicebāt ad apo
ſtolos h. Et viſa ſunt ante illos ſic delira
mentū verba iſta: et non crediderūt illis.
Petrus aūt ſurgēs cucurrit ad monumē
tū: et procumbēs vidit lintheamina ſola po
ſita: et abijt ſecū mirans qd factū fuerat.
/Et ecce duo ex ill' ibāt ipſa die i caſtellū 2 Lu·340·Mr·232·
qd erat i ſpacio ſtadioꝝ ſexaginta ab ihe
ruſalem nomine emaus: et ipſi loqban
tur ad inuicem de hijs omnibus q acciderāt
Et factum eſt dum fabularent᷑ et ſecū qre
rent: et ipſe ihesus appropinquās ibat cū
illis. Oculi aūt illorū tenebant᷑· ne eū ag
noſcerent. Et ait ad illos. Qui ſūt hij ſer
mones quos confertis ad inuicem ambu
lantes: et eſtis triſtes? Et reſpondens vn⁹
cui nomē cleophas: dixit ei· Tu ſol⁹ pe/
regrin⁹ es i iheruſalē et nō cognouiſti que
facta ſunt i illa hijs diebus? Quibus ille dix
it. Que? Et dixerunt. De ihesu nazareno
qui fuit vir propheta: potens in ope ⁊ ſer
mone· coram deo ⁊ omni populo· Et quō
eum tradiderunt ſummi ſacerdotes et prī
cipes noſtri i damnacionem mortis: et cru
cifixerunt eū. Nos aūt ſperabamus: q: ip
ſe eſſet redēptur⁹ iſrl'. Et nūc ſup h om/
nia tercia dies eſt hodie: q hec facta ſunt.
Sed et mulieres quedā ex noſtris terrue
runt nos· q ante lucē fuerūt ad monumē
tum: et nō inuento corpe eius· venerūt di
centes ſe eciam viſionem angeloꝝ vidiſ
ſe: qui dicunt eū viuere. Et abierūt qdaȝ
ex noſtris ad monumētū: et ita inuenerūt
ſicut mulieres dixerunt: ipſū vero non in
uenerunt. Et ipſe dixit ad eos. O ſtulti
et tardi corde ad credendum in omnibus q
locuti ſunt pphete. Nonne h oportuit pa
ti criſtum: et ita intrare in gloriam ſuam?
Et incipiens a moyſe et omnibus pphetis:
interpretabat᷑ illis in omnibus ſcripturis

que de ipo erant. Et appropinquauerunt
castello q̄ ibant: et ipe se finxit longius
ire. Et coegerunt illū dicentes Mane no
biscū qm̄ aduesperascit: et iclinata ē iā di
es. Et intrauit cū illis Et factū ē dū recube
ret cū eis accepit panē: et bn̄dixit ac fre/
git: et porrigebat illis. Et apti sunt oculi
eoꝝ: et cognouerūt eū: et ipe euanuit ex o
cul' eoꝝ. Et dixerūt ad inicē. Nonne cor
nr̄m ardēs erat i nob̄ dū loq̄ret' in via: ꝛ
apiret nob̄ scripturas? Et surgētes eadē
hora regressi sūt i ihrusalē: et iuenerūt cō
gregatos vndeci et eos q̄ cū ill' erāt dicen
tes q̄ surrexit dn̄s vere: et apparuit symo
ni. Et ipi narrabāt q̄ gesta erāt in via: et
quō cognouerūt eū i fractōe panis/ Dū au
tē h̄ loquūt': stetit ih̄s i medio eoꝝ ꝛ dixit
Pax vob̄. Ego sū: nolite timere. Contur/
bati vero et cōterriti existimabant se spm̄
videre. Et dixit eis Quid turbati estis: ꝛ
cogitacōes ascēdūt i corda vestra? Videte
man' meas et pedes: q2 egoipse sū. Pal/
pate et videte: q2 spūs carnē et ossa nō ha
bet. sic me videtis hr̄e. Et cū hoc dixisset:
ostēdit eis man' et pedes/ Adhuc aūt ill'
nō credētib' et mirantib' p̄ gaudio dixit.
Habetis hic aliq̄d q̄d manducetur? At illi
obtulerūt ei ptem piscis assi: ꝛ fauū mell'
Et cū manducasset coram eis: sumēs reli/
quias dedit eis./ Et dixit ad eos. Hec sunt
verba que locutus sum ad vos cū adhuc
essem vobiscum: quoniā necesse ē imple
ri omia que scripta sunt i lege moysi et p
phetis et psalmis de me. Tunc apuit ill'
sensū. vt itelligerēt scripturas: et dixit eis
Qm̄ sic scriptū ē. ꝛ sic oportebat xp̄m pa
ti et resurgē a mortuis tercia die: et predi/
care in noie eius penitenciam ꝛ remissionē
peccatorum in om̄s gentes: incipiētib' ab
ihrosolima. Vos autē testes estis hoꝝ.
Et ego mittā pmissum pr̄is mei in vos:
vos aūt sedete i ciuitate. quoadusq; idua
mini virtute ex alto Eduxit aūt eos foras i
bethaniā: ꝛ eleuatis manib' suis bn̄dixit
eis. Et factū ē dū bn̄diceret illis recessit ab
eis: ꝛ ferebat' i celū Et ipi adorātes regres
si sūt i ihrlm cū gaudio magno: ꝛ erāt sēp
i tēplo laudātes et bn̄dicētes deū amen.

Explicit euangelium secundum lucam:
Incipit plog' in euāgeliū scd̄m iohānē

Hic est iohan
nes euangeli
sta vn' ex di/
scipulis domi
ni: qui virgo
a deo electus
est: q̄ꝫ de nup
cijs volentem
nubē vocauit
de'. Cui vir/
ginitatis in hoc duplex testimoniū datur
in euangelio: q̄ et p̄ ceteris dilect' a deo
dicit': et huic matrem suam de cruce com
mēdauit dominus. vt virginē virgo ser/
uaret. Deniq; manifestans in euangelio
q̄ erat ipe incorruptibilis verbi opus in/
choans. solus verbum carnem factū esse.
nec lumen a tenebris cōprehensum fuisse
testatur: primū signū ponēs quod in nup
cijs fecit domin' ostendēs q̄ ipse erat: vt
legentibus demonstraret q̄ vbi domin' in
uitatus sit deficere nupciarum vinum de
beat: ꝛ veteribus immutatis. noua omnia
que a cristo instituunt' appareant. Hoc au
tem euangelium scripsit in asia. postea q̄
in pathmos insula apocalipsiꝫ scripserat:
vt cui in principio canonis incorruptibile
principium prenotatur in genesi: ei eciam
incorruptibilis finis per virginem in apo
calipsi redderet' dicente cristo ego sum al
pha et o. Et hic ē iohannes: q̄ sciens sup
uenisse diē recessus sui Conuocatis disci
pulis suis i epheso. per multa signorū ex
perimēta pmens xp̄m. descēdēs i defossū
sepulture sue locū facta oracōne. posit' ē
ad patres suos: tā extrane' a dolore mo
tis q̄m a corrupcōe carnis inuenit' alien'
Tamē post omnes euangelium scripsit:
ꝛ hoc virgini debebat'. Quorum tamē vl'
scriptoꝝ, tpis disposicio. vel libroꝝ ordi
nacio ideo a nobis p singula nō exponit':
vt sciēdi desiderio collato et q̄rentib' fruc/
t' laboris: ꝛ dō magisterij doctrina huet'

Explicit plog'. Incipit euāgeliū scd̄m
iohannem. Capitulum primum.